Minnes-Skrift

ÖFVER

SKAND. EV. LUTH. EAST UNION FÖRSAMLINGEN

VID HENNES

FEMTIOÅRS-FEST

23-24 JUNI 1908

EAST UNION'S KYRKA

MINNESSKRIFT

ÖFVER

SKAND. EV. LUTH. EAST UNION-FÖRSAMLINGEN

VID HENNES

Femtioårs-Fest

den 23—24 juni 1908

FÖRSAMLINGENS FÖRLAG

ROCK ISLAND, ILL.
AUGUSTANA BOOK CONCERNS TRYCKERI OCH BOKBINDERI
1908

I.

Nybyggaretiden i timligt afseende.

EAST UNION församling är årsbarn med staten Minnesota så väl som med Minnesota-konferensen af Augustana-synoden. År 1908 är för vårt svenska lutherska folk i Minnesota ett jubelår i dubbel mening. Landsmännen ha från början tagit en framstående del i statens utveckling i materiellt och andligt afseende och utgöra en makt i samhället. De svenskar, som kommo till Amerika för 50 år sedan eller mer, voro ett sträfsamt folk, vana vid arbete och försakelse, redo att i sitt anletes svett söka sin utkomst, bryta mark och bygga bo. De fysiska förutsättningarna voro för handen, de andliga äfvenså. Där fanns kraft i armen och tillit i hågen samt lydnad för lag och öfverhet. I gamla Sverige hade de både i hemmet och skolan lärt att frukta Gud och ära konungen. Hvad sådana karaktärsdrag hos nybyggarna betydde för den unga staten inses lätt.

När de första svenskarna bosatte sig i Minnesota (1850), fanns i territoriet omkring 6,000 (sex tusen) hvita inbyggare. St. Paul hade 2,000 (två tusen) invånare, och Minneapolis fanns icke till. Landet väster om Mississippi-floden ägdes af indianerna, som öfverlåto det åt regeringen 1851, och blef det uppmätt först flera år senare. Det s. k. Carver-settlementet, som omfattar både East och

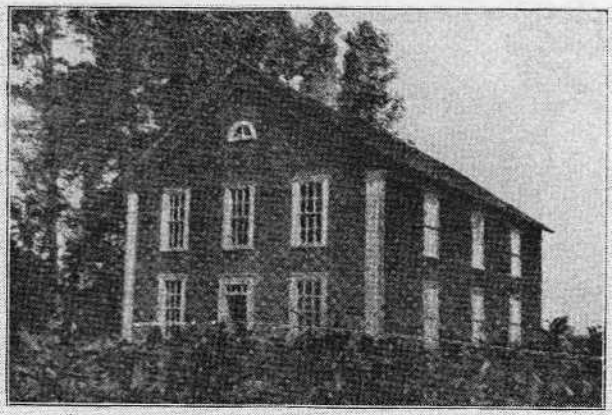

ST. ANSGARS HALL, SÅSOM SKOLBYGGNAD

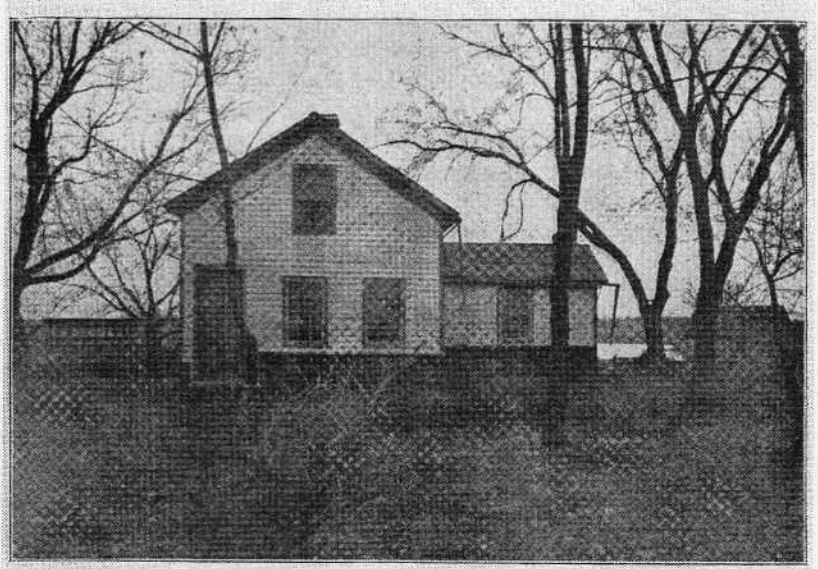

ST. ANSGARII-SKOLANS REKTORSBOSTÄLLE, NUMERA VÄKTAREBOSTÄLLE

West Union, ligger utefter Minnesota-floden väster om densamma på en sträcka omkring 15 mil lång och hälften så bred. Staden Carver, som har ungefär 700 invånare, hälften svenskar och hälften tyskar, ligger på flodens västra strand, ungefär 35 mil från dess utlopp i Mississippi, flodvägen räknad, och 25 mil järnvägen till Minneapolis. East Unions kyrka är belägen 3½ mil från Carver i västlig riktning, något åt söder.

Minnesota-floden förde de första nybyggarna till Carver-trakten. Axel Jörgeson, en norrman, tog sig land i Carver 1851 eller 1852 och utlade staden, som han benämnde Lukenborg. Senare sökte man gifva platsen namnet Fulton. Snart fick den dock heta Carver. J. ägde en pråm (flat boat) och forslade ved till St. Paul. I mars 1854 ämnade sig Nils Alexander och Pehr Kleven till Carver för att se sig om efter land. De följde med J. från St. Paul på hans pråm, som var lastad med bräder och drefs framåt med stänger. Ägaren anlitade landsökarna vid lastens framdrifvande uppför floden. Alexander tröttnade på arbetet och den sakta framfarten, lämnade därför kamraten och gick till fots. Han nådde också målet för sin vandring en dag eller så före Kleven. Två svenskar voro här före dem, nämligen Sven Lindström och Möller. När dessa kommo hit är icke kändt, men när Alexander och Kleven anlände, voro de i full gång med att hugga ved och bränna kol, som afyttrades i St. Paul.

Nästa afdelning landsökare anlände i april och bestod af sex personer, nämligen Johannes Hult, Anders Hult, Peter Hult, Nils Anderson, Ole Paulson, sedermera luthersk pastor, och Ole Hendrickson. Johannes Hult med familj från Bitterna och Jonas Carlson med familj från Ryda, Västergötland, tillsammans med några andra reste till Amerika 1853. Anders Hult och Peter Hult hade rest till Amerika året förut och voro i Illinois. I Dundrick, Ill., arbetade Johannes och Anders en liten tid i höbärgningen hos en farmare för 75 cents om dagen och maten. Sedan uppsökte de Peter och foro ut på järnvägsarbete. I mars följande år begåfvo de sig till St. Louis, Mo., och ämnade söka sig land. En svensk rådde dem att resa till Minnesota. De följde hans råd och foro på båt till St. Paul, dit de anlände den 12 april.* Här sammanträffade de efter ett par veckor med Ole Paulson och hans kamrat Ole Hendrickson (norrmän) och foro i dessas sällskap med Jörgesons lastbåt till Carver (den 4

* Se dr Norelii historia, sidan 59.

PEHR CARLSONS FÖRSTA HUS

JOHANNES HULTS FÖRSTA BONINGSHUS.

maj) där det blott fanns ett litet brädskjul och en vedhuggare, Pehr Kleven, som redan hade utsett ett stycke land åt sig och visade sina landsmän, hvar de kunde få land i hans närhet. Svenskarna gingo åt sitt håll och uppsökte sig hvar sitt stycke land, nära intill där Nils Alexander slagit sig ned. (En half mil väster om kyrkan). Ole Paulson skyndade tillbaka till sitt hem i Turkey River, Iowa, för att hämta sina föräldrar och syskon till Carver. En annan familj

HUS PÅ PETER AHLINS FARM

Delen till vänster byggdes 1855 af Andreas Anderson, svåger till Peter Nilson. Där predikade dr E. Norelius pingstdagen 1857 och sammanvigde Peter Nilson och Katrina Svenson.

följde med, och så foro de i flyttvagn efter oxar till sitt nya hem, 300 mil till vägs (pastor O. Paulsons "minnen", p. 21). I maj månad anlände ett annat sällskap från Wisconsin. Det utgjordes af Sven Gudmundson och hustru, sönerna Anders och Johan samt döttrarna Maria (sedermera mrs Nils Alexander) och Lotta, Andreas Anderson och hustru med 5 barn samt svägerskorna Katrina Svenson (sedermera gift med Peter Nilson) och Anna Kristina Svenson samt Johannes Gustafson. Detta sällskap hade kommit från Herljunga,

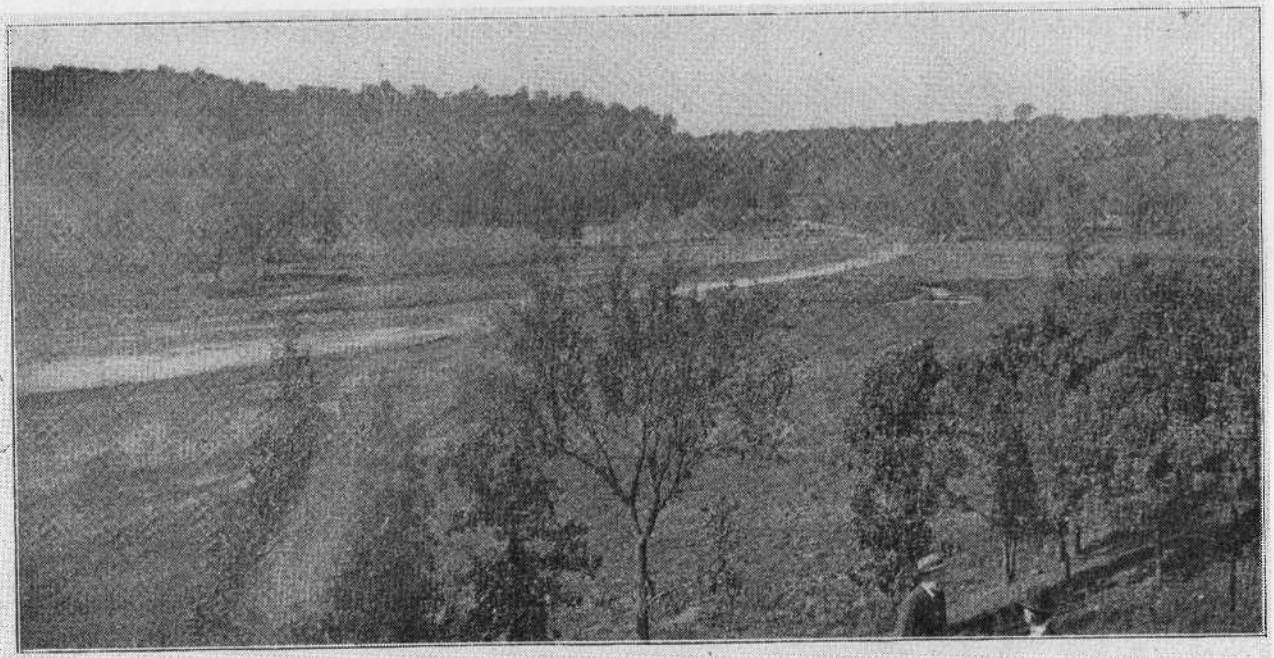

BEAVENS CREEK 1

BEAVENS CREEK II

Västergötland, våren 1852 till Milwaukee, och sedan flyttat till Hartland, en liten plats några och tjugu mil därifrån. I april 1854 begåfvo de sig i väg till Minnesota med tre vagnar, hvardera dragna af två par oxar. Förutom de nödigaste husgerådssaker förde de med sig några kor och två grisar, som trafvade med hela vägen och blefvo under resan tama som hundar. En katt fick också följa med, ty man hade skrifvit, att där fanns ingen sådan att få i det nya landet. Endast de mindre barnen fingo åka. Fruntimren gingo efter lassen och stickade strumpor. Kompassen följdes, då man icke eljest kände riktningen. En kväll kommo de till en vacker plats vid en bäck och slogo läger för natten. Det hade varit en varm och kvalmig dag, och på natten uppkom ett svårt åskväder. Bäcken flödade öfver sina bräddar, låglandet öfversvämmades och man nödgades flytta undan för vattnet. Det var en svår natt. Någon af männen fick hålla ett paraply öfver kokspisen, ty de bakade och kokte om nätterna. Vid ett annat tillfälle hade man kommit upp på ett högland och såg sig ingen utväg att komma ned i den riktning som borde tagas; oxarna frånspändes, rep fastgjordes vid bakhjulen, någon styrde stången, de öfriga, både män och kvinnor hängde i repen och släppte ned lassen så varsamt som möjligt. Minnesota-floden öfvergicks där Carver-färjan nu är, hvilken plats då benämndes Louisville, man sökte nämligen anlägga en stad där.

Bröderna Pehr Carlson och Jonas Carlson från Naum, Skaraborgs län, kommo någon gång på högsommaren. Deras öfriga syskon anlände senare. Under juni och juli månader kommo flera, men hvilka de voro har icke kommit till vår kännedom.

Anders Stomberg, Anders Larson (i roten 5) och Otto Tanner med deras familjer samt Anders Anderson kommo hit i augusti månad. Stomberg och Larson från Lekåsa, Skaraborgs län, hade kommit till Amerika 1852. De stannade i Salem, N. Y., ett år och höggo ved. Betalningen var 50 cents om dagen och kost. Tillsammans med ett större sällskap landsmän begåfvo de sig följande år till Mount Pleasant, Indiana. Alla blefvo där sjuka i frossan. Af 30 personer dogo 17, däribland makarna Stombergs 2 barn. "Townet" uppehöll de sjuka. Så firades julen 1853. I augusti 1854 fick Stomberg bref från Johannes Hult, som redan var i Carver. Nästa dag anträddes resan till Minnesota. I Chicago träffade de pastor Erland Carlsson. Han såg dem gå förbi på gatan och gick ut till dem och frågade, hvart de ämnade sig samt om de kände språket och för öfrigt kunde

N. M. Alexander

Mrs N. M. Alexander

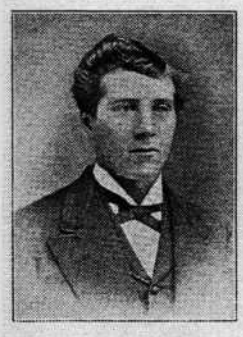

Theo. Alexander

Charlotta Gudmundson

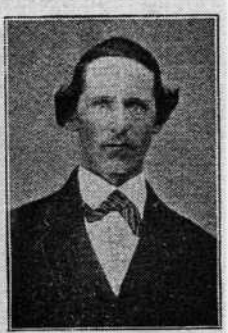

And. Gudmundson

Emma Alexander (mrs Fell)

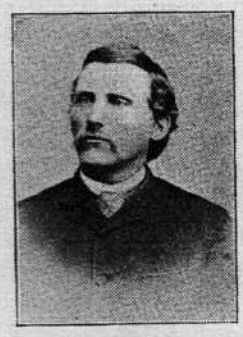

Alfred Alexander

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

reda sig. När han fann, att de icke voro i behof af omedelbar hjälp, gaf han dem några råd med afseende på resan, och så gick han in igen. Detta intresse i landsmännens väl var kännetecknande för pastor Carlssons verksamhet i Chicago. Närmaste målet för resan var Galena, Illinois. Järnvägen gick icke ända dit, utan "stagen" måste användas de sista 10 milen. Det var nattetid, kusken somnade och vagnen välte. De resande sluppo ifrån missödet lindrigt nog. Endast mrs Larson fick en stygg skråma i pannen. Vägen fortsattes till fots. Ett "boardinghus" fanns öppet, och värden anskaffade läkare. Kompaniet, som höll "stagen", betalte $5 för den lidna skadan. Resan fortsattes nu på båt till St Paul och tog 8 dagar. I vanliga fall gjordes den på 2 dagar. Penningarna togo slut, och så fick man svälta för resten. Framkomna till St Paul skaffade männen sig arbete för att förtjäna något till uppehälle. Som de foro på en "raft" från Mendota till St Paul, fingo de vid framkomsten till den senare platsen på stranden se Anders och Peter Hult, som kommit att möta dem. Till Carver gick man sedan till fots.

Efter denna tid skedde inflyttningen hastigt. Det blir icke möjligt att längre följa de större och mindre skaror, som hade Oscarsettlementet till mål. Vi få nöja oss med att framdeles namngifva de personer, som voro med vid församlingsorganisationen 4 år senare. Några voro i Minnesota lika tidigt eller tidigare än de nu nämnda såsom P. A. Johnson med 2 systrar och deras fader, som voro i St Paul 1852 och kommo hit 1855. J. A. Hillstrom kom till Amerika 1848 och var den första svensk som byggde sig eget hus i St Paul (1854) och kom hit följande år. John Kilström och J. D. Skön voro här 1854 och väl äfven andra.

Nybyggarelifvet i Oscars-settlementet, såsom nybygget först benämndes, förtjänte sitt eget kapitel och en utförligare afhandling än här kan gifvas. För utrymmets skull måste vi inskränka oss till omnämnandet af ett och annat drag i den tidigaste historien. Fattigdomen var påtaglig. Fyra familjer slogo sig samman om ett par oxar. De flesta ägde inga dragare. I början fick ett stockhus på ett eller två rum tjäna som skydd för ett dussin personer eller mer. Stora stycken land fingo de icke heller hvardera, ty landet skulle betalas med $1.25 per acre. Frihemman funnos icke ännu. Många nöjde sig med 40 acres eller mindre. Det mesta landet var skogbevuxet. Hvilket ansträngande och tålamodspröfvande arbete att röja undan skogen och få bort stubbarna i dessa bygder! Ved af den

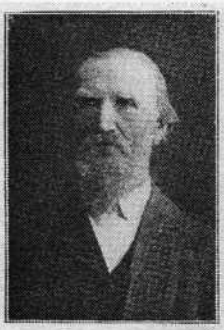

P. Kleven, Sr.

Mrs P. Kleven, Sr.

Mrs P. Thompson

Andreas Bengtson

Mrs Johanna Bengtson

Johannes Bengtson

Peter Danielson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

raraste sockerlönn skulle de kunnat afyttra, men på ved var intet pris i de tiderna och ingen afsättningsort närmare än St Paul och Minneapolis. Äfven när där blef något att afyttra af det som planterades och såddes betingade det ringa pris. Men det nybyggaren måste köpa var dyrt nog och måste fraktas från städerna. Att gå till fots eller köra med oxar till de nämnda städerna var ett drygt göra. En liten ångbåt, "Antelope", gjorde dagliga turer mellan Carver och St Paul. Biljettpriset var en dollar fram och tillbaka. Den som icke ägde en dollar eller icke kunde undvara den fick skaffa sig fram bäst han kunde.

Indianerna strötvade omkring bland nybyggarna den första tiden. De slogo upp sina tält i skogen om vintern och på slätterna om sommaren. De stannade blott några veckor på hvarje plats. När de icke längre funno något vildt att skjuta, flyttade de. Man kunde se ända till 20 @ 30 tält i ett indianläger under stundom. Indianerna voro flitiga besökare i de hvitas stockhus. Gamle far gick i spetsen, så kommo barn, barnbarn och kanske barn-barns-barn efter. Hela skaran trädde in i stugan. Man gaf dem hvad huset förmådde i matväg. Den gamle delade ut det åt sin stora familj. Efter måltiden rökte man barken från en buskväxt, som förekommer i dessa trakter. En enda pipa gjorde tjänst för hela laget. Endast några drag ur pipan och så gick den till näste man; äfven den hvite mannen skulle taga del, och i allmänhet tordes han icke afslå anbudet. Indianerna ofredade ingen. Vid ett tillfälle hände det, att Anders Larson, som förut blifvit omnämnd, mötte ett följe indianer, som han anslog till 150 eller 200 personer stora och små. Höfdingen gick i spetsen, och när han kom midt emot Larson, som stigit af vägen, satte han sig på en stubbe bredvid honom, medan hela hopen gick förbi och gaf sedan tecken att L. kunde fortsätta. Han ville försäkra sig om att ingen af hans folk förolämpade den ensamme hvite mannen. En annan gång då Anders Larson hade slaktat två svin, kom en reslig jägare in till dem på kvällen. Han höll en stor knif i ena handen och strök den fram och tillbaka i andra handen till tecken att den behöfde hvässas. L. uppfattade åtbörderna så och tog fram en brynsten. Den röde mannen hvässte sin knif och vinkade sedan åt värden att följa med ut. Det kändes något kusligt, men L. gick med ut. Indianen märkte med knifven, som om han velat skära af fötterna på de slaktade svinen. L. nickade bifall. Alla svinfötterna och ett

stycke af buken på ena grisen blef indianens byte. I gengäld lämnade han båda lårstyckena af en nyfälld hjort.

Ännu ett drag ur nybyggarelifvet vill jag anföra ur O. Paulsons "Erinringer", utgifna efter hans död. Han skrifver: "Landet var icke uppmätt förr än två eller tre år sedan inflyttningen tagit sin början. Där var ingen lag, som kunde beskydda "squatters". Vi nödgades göra något för att beskydda oss själfva. Vi organiserade en förening till självförsvar. Föreningen antog en lag, som den kallade klubblagen. Det var icke godt att komma ut för klubben. Där var ingen som vågade taga landet från en ärlig settlare, ty klubben skulle kommit öfver en sådan. Endast en gång hände det. En norrman, Peder Thompson, kom på senhösten från Illinois och köpte claimrätten till ett värdefullt stycke land vid Minnesota-floden. På grund af tidig vinter kom han icke tillbaka förr än våren. Midt i vintern kommo ett par unga män från St Paul och togo T:s claim i besittning. Klubben hade gifvit akt på hvad som förehades och samlade sig en afton och omringade huset. "Yankarna" kommo ut, den ene med gevär i handen, den andre med en yxa. De afväpnades och bådo för lifvet. Man lät dem gå med löfte att icke komma tillbaka.

Här måste vi afbryta denna del af East Unions historia före församlingsorganisationen och nämna något om nybygget i andligt afseende under samma tid.

Johannes Holt

Mrs Johannes Holt

Mrs S. W. Larson

Johannes Kjellgren

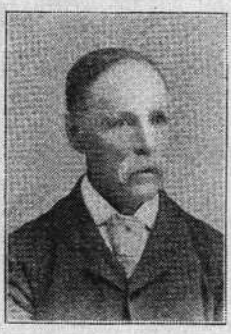

Andrew A. Holt

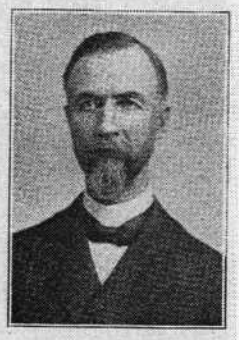

Domare Andrew Holt

Mr och mrs Petter Nelson

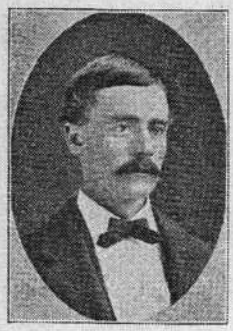

James Anderson

Mrs Maria Anderson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

II.

Nybyggaretiden i andligt afseende.

Immigranterna kommo för att förbättra sina ekonomiska villkor. På de andliga och kyrkliga förhållandena tänkte de flesta föga om ens något. Ett religiöst behof fanns dock, och det gjorde sig äfven gällande. Alla voro fostrade i den lutherska kyrkan från barndomen och kommo snart att sakna dess förmåner: Guds ords predikan och sakramentens förvaltning, högtider och kyrkliga handlingar vid olika tider och tillfällen. Våra lutherska pastorer här i landet voro på den tiden få, men de voro unga och kraftfulla personer, som arbetade under stora försakelser men med frimodighet och ifver, samt syntes räcka till öfver allt. Äfven Oscars-settlementet vid Carver besöktes. Cederstam, Esbjörn, Norelius och Hasselquist gjorde hvardera ett eller flera besök före församlingsorganisationen. Pastor P. Carlson karaktäriserar nybygget på följande sätt: "Under denna tid ända till 1858, då en församling stiftades, vimlade folket om hvarandra både i lekamligt och andligt afseende, såsom det vanligen tillgår på nya platser, innan hvar och en får sin beskärda del. Mycken ogudaktighet öfvades fritt, såsom drickande och dansande m. m., och J. Hult brukade om söndagarna läsa ur Luthers postilla för dem som ville samlas till andakt."

Några äfventyrare uppträdde bland nybyggarna. Daniel Brown uppehöll sig här en längre tid. Han skall ha varit en försupen student" från Kalmar. Pastor Ole Paulson säger om honom i sina "Minnen", att han rymt från Sverige för något brott, som han be-

gått. Pastor P. Carlson har följande att säga om honom: "Han var här en lång tid och drog omkring med sin bössa och brännvinskagge. Han jagade, fiskade, drack, predikade, döpte, vigde o. s. v. Under stundom öfverlastade han sig till den grad att han förlorade allt människovärde. — — — Hans sätt att gå tillväga för sin utkomst var att taga sig ett stycke land, sedan fick han folk att bygga

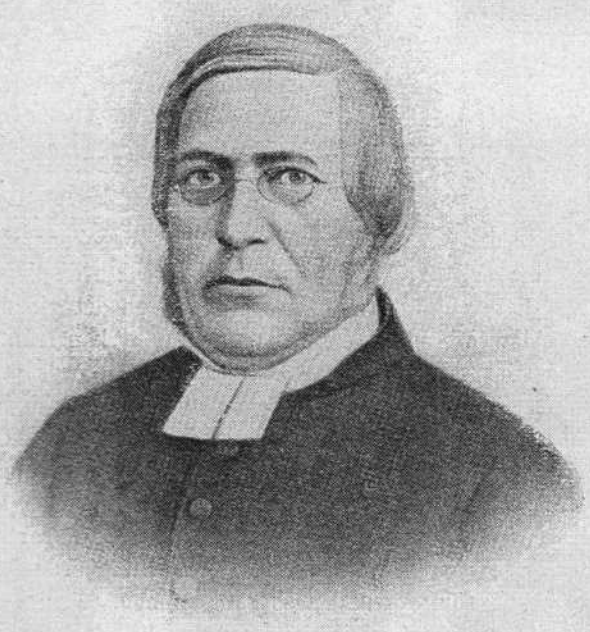

PROF. L. P. ESBJÖRN

hus åt sig eller prästgård, som han kallade det, samt att göra en del arbete på landet. När han så hade spelat ut sin roll som "präst" sålde han sitt land och drog till en annan marknad. — — — Sålunda gjorde han i Öst Union i Christiania och så försökte han göra på Moores Prairier och andra platser." Den omnämnda "prästgården" var en del af Svante Scott's närvarande farm. Brown kallade stället

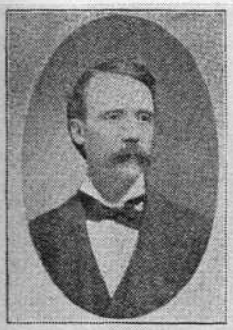

A. P. Anderson

Johanna Anderson

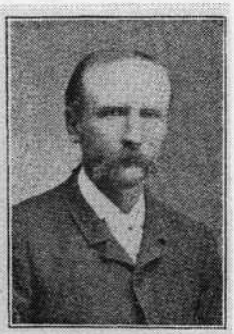

Carl Aug. Carlson

Mrs Edwins, f Anna Carlson

Mrs Swante Lindquist

A. G. Carlson

Pehr Carlson

Mrs J. Leonard

Mr och mrs Jonas Carlson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

Rosenlund. Här läste han med barnen någon tid, under sin senaste vistelse på trakten, men läsningen fullbordades icke. Folket trötttnade på hans lättsinniga lefverne, och så måste han sluta med sin verksamhet. Vid pastor E. Norelii besök pingst 1857 framställde fol-

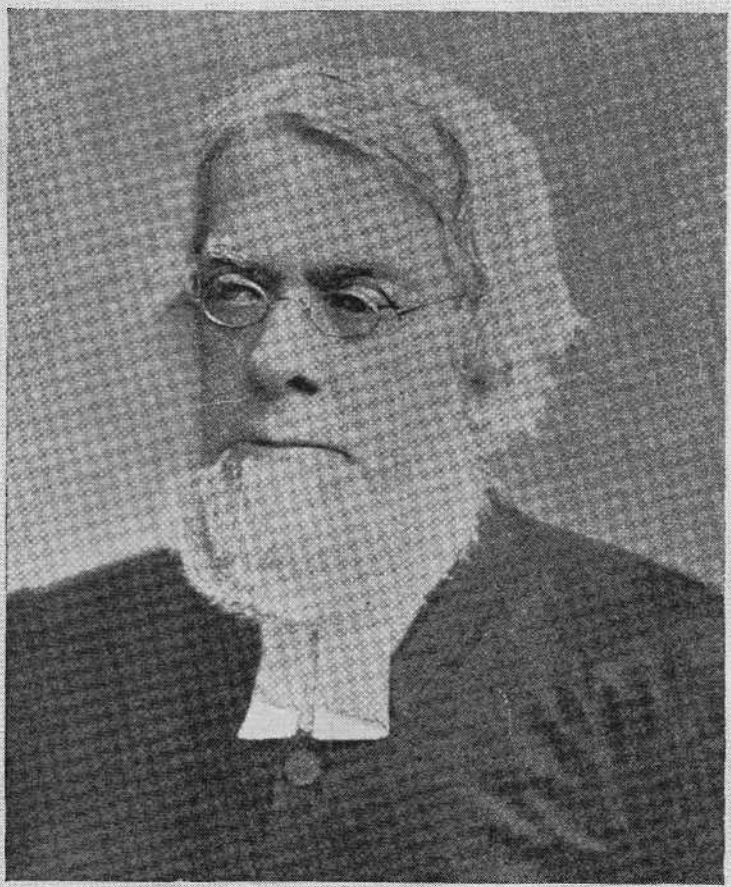

DR T. N. HASSELQUIST

ket för honom sina klagomål mot Brown. Han försvarade sig med "ursinnigt raseri", men måste "till sist gifva vika". Några veckor därefter sålde han sitt hus för $110 och for sin väg. J. Hult skref till pastor Cederstam i Chisago Lake och bad honom komma och fullborda läsningen med nattvardsbarnen. En viss Sandblad var här en

Mr och mrs Andrew Wallace

Mrs And. Stomberg

Andreas Stomberg

Olans Anderson och hustru

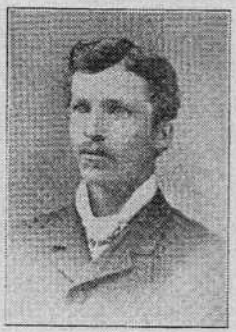

Aug. Stomberg

Andreas Anderson

Johannes Anderson och hustru

Andreas Larson

C. J. Larson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

tid. Om honom skrifver pastor P. Carlson (1868): "Han predikade här en tid och vann något förtroende. Han köpte en tomt på kredit i Carver och skulle bygga hus, legde för att gräfva källare utan att betala, reste till St Paul för att köpa virke till sitt hus och, som han föregaf, äfven till kyrka, lät skicka med sig några fickur till lagning, och detta var det sista man hörde af honom." En annan, Holmgren vid namn, var här ock vid ett tillfälle. "Holmgren var en stor äfventyrare och skojare, som utgaf sig för att vara präst och beskattade de intet ondt anande landsmännen på många ställen i landet." (Norelii historia, sid. 825). När han predikat och skulle ha offer, reste sig en af åhörarna och frågade efter predikantens rekommendationer. Man hade fått nog af kringfarande äfventyrare.

Sekterna sökte äfven vinna inträde i nybygget. "Bland de nybyggare, som kommo från Skåne, voro en del baptister, och hade de ett slags präst med sig, som hette Ekbom, hvilken tillika med den bekante Fr. Nilson i Scandia (Carver co.) arbetade med allvar, men med föga framgång. Metodistprästen Tidlund besökte också nybygget och gjorde sitt bästa, men lyckades icke vinna något fotfäste."

Besök af lutherska pastorer före 1858.

Pastor P. A. Cederstam från Chisago Lake gjorde ett besök i slutet af juli månad 1855. Bland de barn han då döpte var en son till Johannes Hult och hans hustru, numera distriktdomare Andrew Holt i Minneapolis. Ett andra besök gjorde han i oktober månad. Huruvida han var här 1856 har jag icke funnit, men 1857 var han här i början af november månad och läste med de konfirmander, som börjat för Brown, 14 till antalet. Konfirmationen hölls den 15 nov. År 1856 besöktes settlementet af professor L. P. Esbjörn, som då reste såsom ombud för den skandinaviska professuren. Han höll flera gudstjänster. Vid hvilken tid pastor T. N. Hasselquist var här är icke bekant. Dr Norelius skrifver om sitt besök här 1857 sålunda: "I maj 1857 besökte jag detta nybygge för första gången. Ännu fanns ingen ordentlig väg mellan Carver och East Union, ej heller hade man stort behof af någon, ty ganska få ägde dragare, hvarmed de kunde eller behöfde göra resor till staden. Under det jag vandrade ut åt landet för att uppsöka nybyggarna, mötte jag

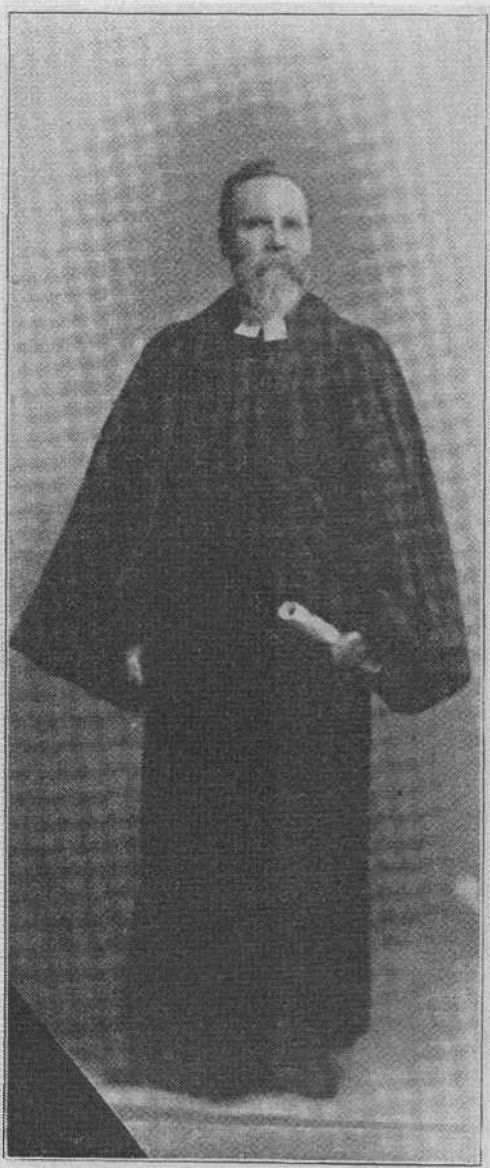

DR E. NORELIUS.

först C. A. Hedengran. Han hade då genomgått sitt svåra själslidande och hade kommit till någon frid, men var mycket rädd, att denna frid skulle störas, hvarför hans beteende föreföll mig underligt." Härom mera längre fram. Läsaren hänvisas för öfrigt till Hedengrans lefnadsteckning i dr Norelii historia. "Sedan sammanträffade jag med den raske ynglingen Ola Paulson, som var full af

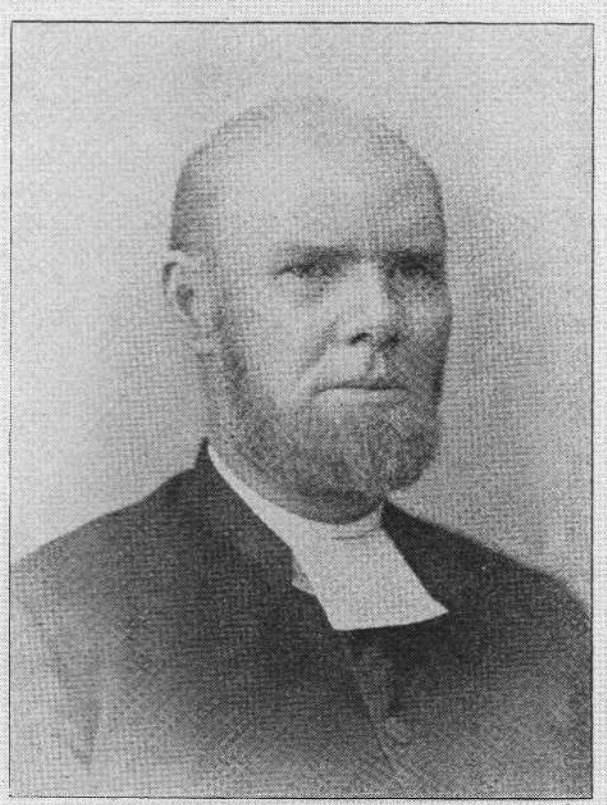

PASTOR P. A. CEDERSTAM

lefnadslust och politik, men ännu främmande för Herren; dock låg det något i hans öppna ädla väsende, som utgjorde en profetia om bättre ting. Jag letade mig väg till Johannes Hult, till hvilken jag hade blifvit hänvisad såsom den, som kunde gifva mig de bästa upplysningarna rörande nybyggets andliga och kyrkliga tillstånd och som mest ömmade för Josefs skada. Här stannade jag nu några da-

A. W. P. Larson

Arne Erickson och hustru

Mrs J. J. Frodeen, f. Paulson

Henry Paulson

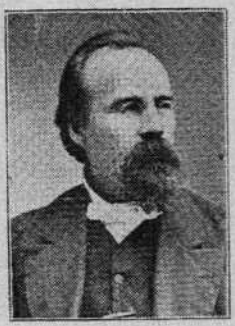

Ola Paulson

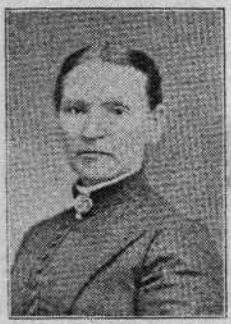

Mrs Ola Paulson

Petter Swenson

Mrs A. Palmer

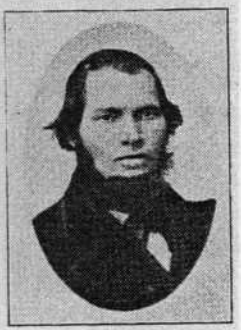

John Gustaveson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

gar och öfver pingstdagen, höll några predikningar, förrättade barndop och nattvardsgång." Det må här nämnas att pastor N. vid detta tillfälle vigde det första par, som i detta nybygge erhöll kyrklig vigsel efter vår lutherska ritual.* Kontrahenterna voro Peter Nilson från Remene, Västergötland och Katarina Svenson från Herrljunga, Västergötland. Mrs Nilson** vet ännu att berätta om dr Norelii besök den gången, hur stor glädjen var ibland folket öfver att åter få höra en af våra egna pastorer. Vi återgå till dr Norelii egen berättelse. "Man höll på med uppförandet af den första kyrkan, ett stockhus 30x36 fot och 14 fot på sidorna. Endast å en sida hade man pålagt taket, men vi samlades där en gång till gudstjänst, och hyfvelbänken utgjorde predikstol och altare, hvarvid några barn blefvo döpta." Bland de barn, som då döptes, var August Larson, en broder till A. P. Larson, nu boende i Little Falls, Minn. "Pingstdagen hölls gudstjänst och nattvardsgång hos Sven Gudmundson i närheten af kyrkan." Fönster, dörr och golf tillkommo under följande juli månad. Denna kyrka, som nio år senare ersattes af den närvarande tegelkyrkan och, som tillbyggd tjänstgjorde såsom skolbyggnad under den tid då konferensens skola var förlagd här, tjänar ännu i form af den renoverade ungdomssalen, St. Ansgars Hall. Angående platsen för kyrkan skrifver pastor P. Carlson: "Då folket bosatte sig här, lämnades besynnerligt nog 40 acres, som ingen tog. Då kommo de alla öfverens, att dessa 40 acres skulle blifva till kyrka och prästland, ty det var en passande plats. Men ingen kunde köpa det eller hålla det för det ändamålet. Då enade de sig att lämna det i händerna på en af de närmaste nybyggarna och han skulle kalla det för sitt och hålla det så godt som han kunde, så att ingen annan skulle taga det. Men hvad hände? Den beskedliga mannen, som skulle hålla landet åt folket för förut nämnda ändamål, sålde 40 acres af sitt eget land vid andra sidan och tog så detta tillämnade kyrkoland såsom sitt eget och behöll det. Men då folket blef otåligt öfver ett sådant handlingssätt, måste han lofva att lämna 3 acres för kyrka och begrafningsplats. På detta löfte byggdes 1856 en kyrka på platsen af timmer, men hon blef aldrig riktigt färdig, ty man ansåg strax att hon var allt för liten. Sedan jag var kommen hit, började vi

* Nils M. Alexander och Maria Gudmundson vigdes i Shakopee 1854 af en Justice of the Peace. Johannes Holt och hustru voro med som vittnen.

** Har dött sedan detta skrefs, 82 år gammal.

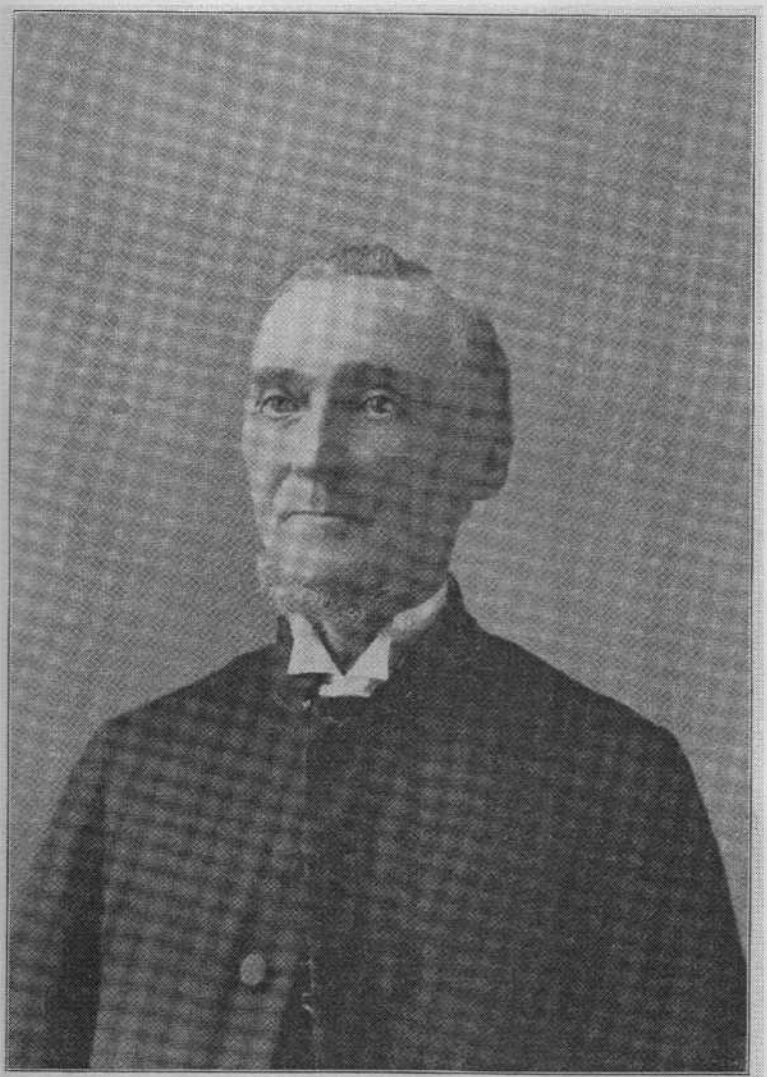

PASTOR A. JACKSON

Samuel Arvidson

Mrs Sam. Arvidson

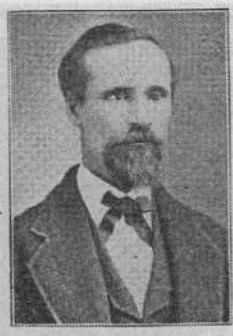

Jonas Anderson

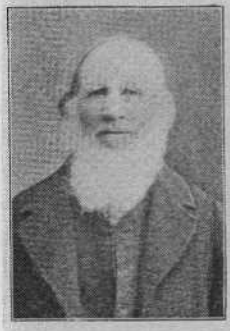

J. A. Hillstrom

Mrs Louis Johnson

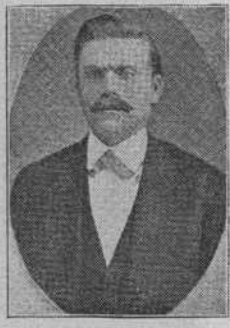

Carl Johan Högstedt

And. Högstedt

Jonas Johnson

Andrew L. Skoog

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

fråga efter köpebref på våra tre acres, och det såg då ut som om vi skulle förlora kyrkan, ty köpebref nekades oss; kyrkan skulle blifva till ett stall åt landägaren. Men Herren styrde ändtligen om, att vi fingo säkerhet på landet, fastän efter mycket bråk." Kyrkan byggdes af aspstockar, skänkta af Andreas Anderson, (svåger till Stomberg). S. Svanberg från Waconia och hans styfson skrädde stockarna och farmarna körde fram dem. A. Stomberg, S. Gudmundson, Henrik Anderson och Carl Alm timrade upp väggarna. Möjligtvis var någon mer med. Den förut omnämnda Sandblad synes ha varit här vid tiden då kyrkan byggdes. Han talade något till folket en söndag, och efter talet sade han sig ha hört, att man samlat penningar att köpa bräder för m. m., och vore han villig att under en resa till St. Paul, som han i alla fall skulle företaga, köpa hvad de behöfde. Men Johannes Hult upplyste, att han hade i uppdrag att sköta om den saken, och därvid blef det.

Den jord, som nu tillhör pastorsbostället, har kommit i församlingens ägo på så sätt, att Johannes Hult köpte 3 acres af bröderna Pehr och Jonas Carlson och skänkte det till församlingen. Bröderna Carlson, som hade sitt land tillsammans, skänkte dessutom 3 acres. Senare köpte församlingen 30 acres norr om bostället. Däraf såldes efter hand 15 acres och slutligen alltsammans. Under inbördeskriget köptes 5 acres söder om kyrkan för penningar skänkta af soldater, som från East Union utgått i kriget. På detta landstycke ställdes St. Ansgars Academy's skolbyggnad samt rektorsbostället. Mellan dessa byggnader har senare en trädplantering blifvit anlagd.

Pastor P. Carlson var det utkorade redskap, som Gud beredt för detta fält. Här nedlade han sin bästa kraft, nämligen från sitt 35:te år till sitt 57:de. Hans lefnadsteckning, skildrad af honom själf i lefvande färger, står att läsa i "De svenska lutherska församlingarnas och svenskarnas historia i Amerika" af dr E. Norelius. De anföranden af pastor Carlson och dr E. Norelius, som förekomma i detta kapitel, äro till största delen hämtade från nämnda verk. I ett tal vid Minnesota-konferensens 25 årsfest yttrade dr Norelius: "På sommaren 1857 hade jag ett besök af en man, som fyllt en viktig plats i denna konferens' historia — jag syftar på Peter Carlson. Jag kände honom sedan konferensmötet i Waverly, Ill., 1855, såsom en man, som brann af nitälskan för Guds rike." Norelius påyrkade, att Carlson i sin kolportörsverksamhet skulle besöka Carver co., och på Norelii förslag blef Carlson äfven af den förenade Chicago- och Mis-

P. A. Johnson

Mrs P. A. Johnson

John Skoog

Mrs Lars Skoog

Lars Skoog

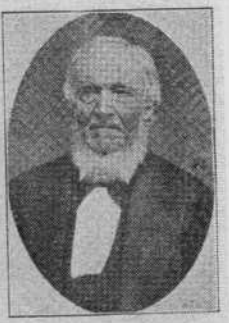

Joh. Anderson Skoog

Charle J. Sorenson

Mrs Carolina M. Nord. f. Sorenson

Mrs C. J. Sorenson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

sissippi-konferensen i september 1857 uppmanad att göra Carver till sin hufvudstation. Sitt första besök här omnämner han i sin lefnadsteckning på följande sätt: "Om hösten — en månad före jul — 1857 kom jag efter en lång och besvärlig resa genom landet från Iowa för första gången till detta nybygge såsom resande kolportör både för det Amerikanska traktat- och bibelsällskapet i New York. Jag började genast min verksamhet, nämligen att besöka husen, sälja böcker och hålla andaktsstunder dag efter dag: och folket lopp till för att få höra Guds ord. Många tecken visade sig redan från början, att ett stort behof kändes i deras hjärtan, ett behof, som endast kunde tillfredsställas af Kristus fattad i tron." Om sin första vistelse i Minnesota skrifver Carlson: "En vecka före jul (1857) färdades jag på hästrygg till Minneapolis, hvilken då var en liten stad med endast en svensk familj, och den var fritänkare. St. Paul besöktes äfven — —. Söndagen före jul predikade jag på en af "Railroad"-Erikson tillredd danssal. Bal och krog skulle öppnas följande vecka — —. Till Union kom jag lyckligt tillbaka, fastän hästen hade fallit för mig tre gånger. Följande dag körde jag till Scandia och på begäran predikade där kvällen före julafton i den svenska baptistkyrkan, men här kom jag i klorna på den gamle baptistprästen Nilson. På inbjudning lofvade jag att nästa dag besöka hans hus; strax ångrade jag det, men måste uppfylla mitt löfte. Vägen var ojämn, och jag körde fort; släden gjorde en stöt, och jag kastades våldsamt flere fot vid sidan af vägen, dock utan att skada mig något vidare, och hästen stannade strax. Då var det, som om någon hviskade mig i örat: 'Så skall du falla för Nilsons lära, därför gå icke dit.' Jag svarade: 'Jag har lofvat', bad Gud och fortsatte. Nilson och hans hustru gingo listigt åt mig och sökte att få mig att stanna hos dem. Då jag skulle resa, gaf han mig två baptistböcker med villkor, att jag skulle läsa dem; men jag svarade: om jag får tid. Då jag nu satt mig i släden och hade kört ett litet stycke, så började det att ropa i mina öron: 'Bed, bed, så skall du få se hvilken lära, som har rätt.' Det var en djäfvulsk makt, mitt bröst krympte tillsammans likasom med järnband, och jag kunde svårligen andas. Alltjämt fortsatte ropandet: 'Bed, bed.' Ingen människa var nära, men jag svarade högt: 'Jag beder icke ett ord, ty jag vet hvilken lära som är rätt', och om en stund släppte det mig, och jag blef fri och tackade Gud. På juldagen predikade jag både på morgonen och eftermiddagen i östra och annandag jul i

Laura Christina Sorenson

Ludwig R. Sorenson

Andreas Larson och hustru

A. P. Larson

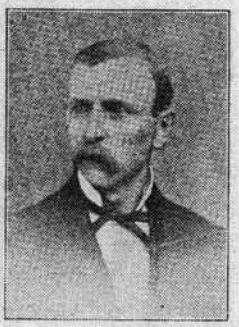

A. G. Anderson

Anders Johnson

Mrs Johanna Johnson

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

västra delen af nybygget. Det var min vana att alltid skrifva utkast till mina predikningar, och sådana hade jag äfven nu. Jag hade beredt dem på en krog mellan St. Paul och Shakopee, där jag nödgades stanna öfver en natt. Tre eller fyra fyllgubbar bullrade rätt duktigt till sent på natten. Jag hade mitt testamente, läste, studerade och skref utkast för juldagarnas predikningar; ingen störde mig; de skötte sig och jag skötte mig.

I West Union voro en del baptister närvarande, och i slutet af min predikan hade jag anledning att tala något rörande baptismen. Då kom åter en satanisk makt öfver mig, och bröstet blef åtskrufvadt, så att andedräkten höll på att betagas mig; men om en kort stund blef jag fri, och då kunde jag tala med öppen mun och på ett sätt, som aldrig förr händt mig. Folket genombäfvades af en makt, som man icke kunde motstå. Endast tvenne gånger sedan har jag gjort sådana erfarenheter, men då utan det kväfvande trycket i bröstet." Julafton fick han del af den förenade Chicago- och Mississippikonferensens beslut, hvari han uppmanas att taga sin bostad här. Norelius erbjöd sig att utverka license för honom såsom präst. Befolkningen bad honom på det enträgnaste att han skulle stanna hos dem och bli deras pastor. Denna uttryckta önskan blef hans församlingskallelse, och på den blef han befullmäktigad att förvalta predikoämbetet, hvilket skedde vid konferensmötet i Galesburg, Ill., på våren 1858. Ola Paulson upplyser om huru det tillgick vid detta "prästval": "Där lystes möte i mitt hus (i januari 1858). Ändamålet med mötet var att välja präst. På mitt förslag blef herr Carlson enhälligt vald. Han antog kallelsen med det förbehåll, att han finge resa till Chicago och studera någon tid." I slutet af januari månad 1858 begaf sig Carlson till Chicago, där han tillbringade tre månader hos pastor Erland Carlsson för att något bereda sig för sitt blifvande kall. Härom säger han själf: "Jag läste något för pastor Erland Carlsson i Chicago, men mycket blef det icke, ty det var just under den stora väckelsen, som gick öfver hela landet, och det var att predika flera kvällar i veckan. Det var dock för mig godt och nyttigt och skall sent glömmas." Under Carlsons bortovaro upphölls verksamheten af C. A. Hedengran och Ola Paulson. Huru dessa båda män kommo att blifva andliga ledare vid den tiden, måste något omnämnas. Om Hedengran skrifver pastor Paulson: "Mr Carl Hedengran hade på ett underbart sätt blifvit omvänd till Gud ett par år förut (1856). Han var vagnmakare till yrket och hade

Magnus Johnson och hustru

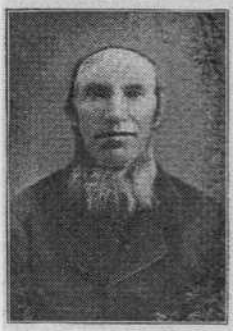

Johannes Edberg

Ingemar A. Hultberg

A. P. Scott

~~John Kallgren och hustru~~

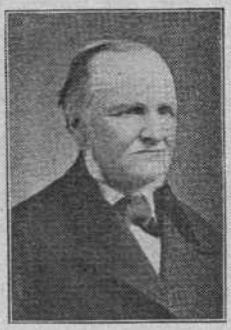

Nils Lindstrom

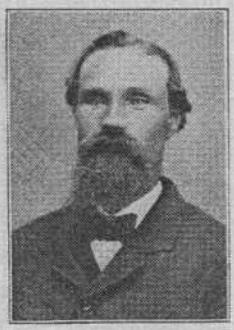

Sw. A. Ahlm

ORGANISATIONSMEDLEMMAR.

och kyrkoväktare.

en tid bott i St. Paul. Någon tid efter vår ankomst till settlementet kom han dit och tog sig land i vårt nabolag (ett litet stycke norr om kyrkan). Hedengran hade god skolbildning från Sverige och hade varit organist i en stor församling i Skåne. Under skoltiden hade han kommit i dåligt sällskap, läste fritänkareskrifter och blef själf fritänkare. Han hade en gudfruktig far. När Carl reste till Amerika, sålde han alla sina goda böcker, med undantag af Johan Arndts Sanna kristendom. Den ville han behålla, emedan Arndt talar om stjärnkunnighet i sin bok. Då han tog farväl af sin gamle far, lät han honom förstå, att han blifvit fritänkare. Den gamle grät öfver sonen och sade: "Jag skall bedja för dig, så länge mitt blod är varmt." Efter någon tids vistelse i Carver blef Hedengran i vårt tycke något underlig. Han hade blifvit väckt genom att läsa Johan Arndt. Han kom i mörker och förtviflan och gick där ett helt år eller mer (?) i denna fruktansvärda ställning. Det såg stundom ut som om satan haft makt med själfva hans kropp. Han led svåra kval — —. Det sorgliga var, att ingen af oss förstod honom eller kunde vara honom till någon hjälp. Ändtligen var där en man med litet bättre insikt än vi andra. Han bad Hedengran till sig och läste för honom ur Luthers postilla, hvarest L. förklarar Ps. 68: 19. Nu blef Hedengran löst från sitt långa fängelse, fick tröst och blef glad." Sin egen omvändelse omtalar Paulson sålunda: "Vid jultiden 1857 kom där en kolportör vid namn Peter Carlson till vårt settlement. Han begynte sin verksamhet ibland oss, och Gud välsignade hans arbete. — — Där uppstod nu en välsignad väckelse; den liknade en prärieeld, som griper omkring sig och förtär allt i sin väg. Det såg ut en tid som hela settlementet, unga och gamla, hade vaknat upp. Men det var nog icke så väl. Men det var icke så få ibland oss, som kommo i förening med Frälsaren genom en sann tro. Bland de många, som blefvo gripna af sanningen till omvändelse, var också jag."

Angående den andliga verksamheten under vintern säger Paulson: "Då Carlson hade rest bort, tog Hedengran fatt i uppbyggelsearbetet. Han fick mig med sig. I början läste vi ur en postilla, sjöngo och bådo. Frampå vintern begynte Hedengran på att predika. Det var en lust att höra honom. Mycket folk strömmade till och husen blefvo för små. Vi skildes därför åt och hade möten på hvar sitt ställe. — — Det var mycket snö den vintern, men det hindrade icke folket från att komma till mötena äfven på kvällarna. En kvinna kom tre mil med sitt lilla barn i famnen.

Confirmations Attest.

Härmed intygas att, Johan Fredrik Swensson, född den 23de Mars 1837. i Sverige och Dopt i barndomen, allt enligt uppgift, admitterades till H. H. Natt-vard Söndagen den 15de November 1857, efter föregående nödig undervisning och Confirmation i enlighet med Svenska Lutherska Kyrko-Hand-boken. Hvilket förrättades af mig, undertecknad ofvannämnde Söndag i Sv. Ev. Luth. Kyrkan i Svenska Settlementet vid Carver, Carver County Minnesota.

Attesteras af Carver, Carver Co. Minnesota den 16 November 1857.

P. A. Cederstrom
Ev. Luth. Pastor af Synod N. W.

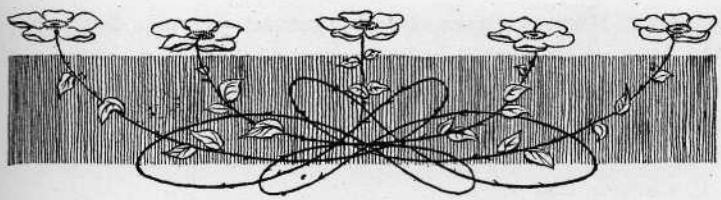

III.

Församlingsorganisationen och Peter Carlsons ämbetstid.

I midten af maj månad 1858 återkom Carlson med familj. Vid båten i Carver hämtades prästfamiljen med oxskjuts och tog in hos Hedengran. En stockhydda med ett rum fick räcka till för två familjer. Under stegen till loftet afskilde Carlson med väf en studerkammare åt sig. Kokspisen stod under ett träd.

Utan dröjsmål företogs nu församlingsorganisation.

Förteckning på de personer, som förenade sig med församlingen 1858. Det första af de angifna årtalen är födelseåret, det andra är det år de utvandrade till Amerika. Barn så väl som kommunikanter äro här upptagna.

Pastor Peter Carlson, Hjortsberga, Kronobergs län, 1822—1854, vistas å diakonissanstalten i Omaha, Nebr. Hustrun Stina Kajsa Anderson, Qvenneberga, Kronobergs län, 1825—1854, dog i Moscow, Idaho. Dottern Anna (mrs Edwin) bosatt i Moscow, Idaho. Sonen Johan, död i Portland, Ore.

Sven Gudmundson, Hössna, Elfsborgs län, 1807—1852, död 1901. Hustrun Anna Lovisa Andersdotter, Hössna, 1807—1852, död 1886. Sönerna Johan Fredrik, död 1860, och Anders Gustaf, boende i Carver, men tillhör East Union församling. Dottern Augusta Charlotta, bor i Carver, men tillhör East Union.

Nils Magnus Alexanderson, Alsheda, Jönköpings län, 1823—1852,

död 1879. Hustrun Maria (Gudmundson) Hössna, Elfsborgs län, 1835—1852, tillhör Salems-församlingen i Carver. Sonen Johan Theodor, bor i Carver, men tillhör E. U. församling. Sonen Alfred, bor i Providence, Minn.

Pehr Carlson, Naum, Vestergötland, 1832—1854, svåger med pastor P. Carlson, död 1904.

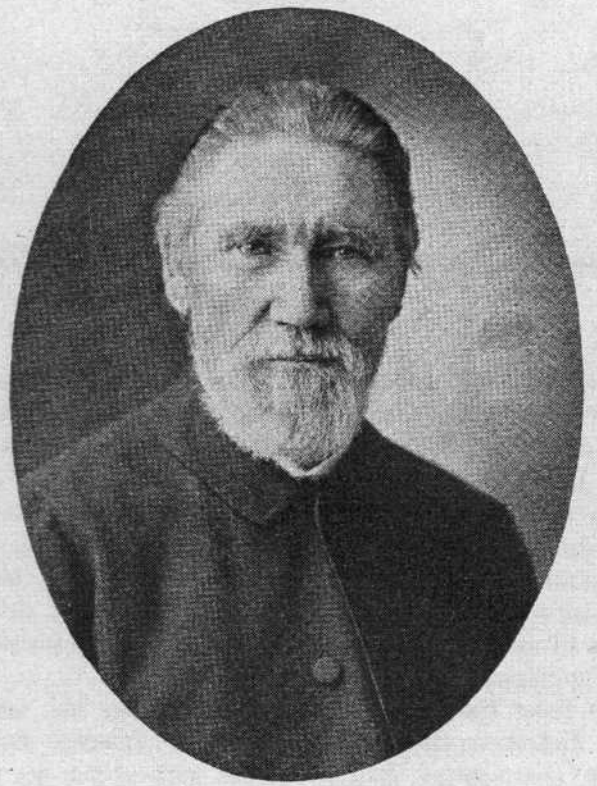

PASTOR P. CARLSON

Jonas Carlson, Naum, Vestergötland, 1822—1853, död 1888. Hustrun Johanna Anderśdotter, Naum, 1828—1853, död 1903. Barnen Maria Christina (mrs Svante Lindquist), Emelia, död 1864, och Athilda (mrs Leonard), bor i Carver.

Johannes Carlson, Naum, Vestergötland, 1817—1855, död 1868. Hustrun Anna Bengtsdotter, Lekåsa, Vestergötland, 1817—1855, af-

flyttad 1880. Barnen: Jonas; Anders, flyttade till Redwood co., 1873; Maria Christina, gift och afflyttad 1875.

Sven Carlson Mellgren, Naum, Vestergötland, 1820—1857, död 1869. Hustrun Kajsa Jonsdotter, 1825—1857, bor hos sin dotter i

PASTOR C. B. L. BOMAN

St. James, Minn. Barnen: Anders, Klara (i St. James) och Mathilda.

Anders Carlson, Naum, Vestergötland, 1815—1855. Hustrun Annika Andersdotter, Naum, 1813—1855; båda döda 1900. Barnen: Anders Gustaf, Maja Stina (mrs And. Wallace) och Carl i Minneapolis.

Änkemannen Carl Abrahamson, Naum. 1790—1857, död 1868; fader till de ofvannämnda Carlsönerna, Pehr, Jonas, Johannes, Sven och Anders, samt mrs And. Nilson och mrs Stam.

Jonas Johanneson Smith, Ryda, Vestergötland —1855, död i Carver.

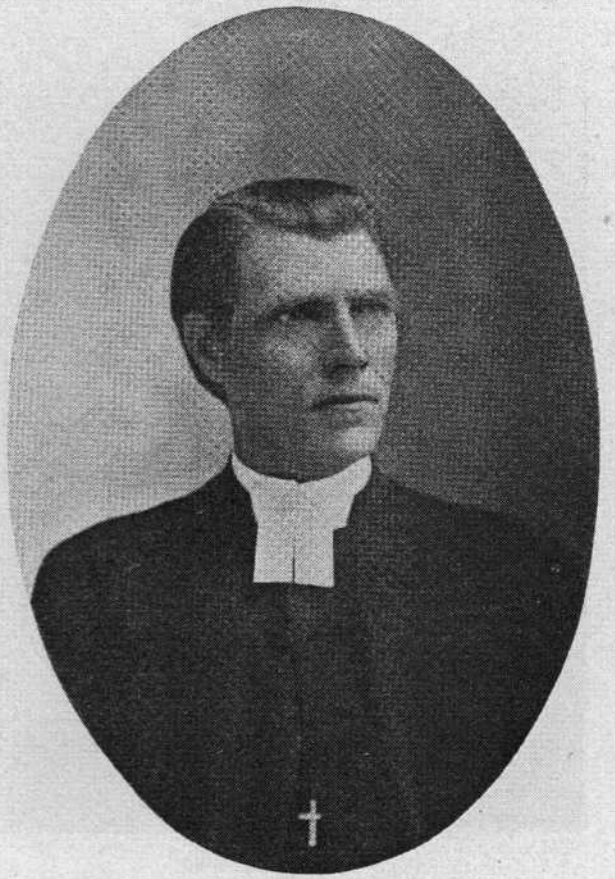

PASTOR C. J. EDMAN

Jonas Anderson, Ny, Värmland, 1833—1853, bor hos en son i Chicago.

Henrik Anderson, Ny, 1825—1851. Hustrun Hilda Samuelsdotter, Östergötland, 1830—. Bo i Delhi, Minn. Sonen Johan Henrik, bor i St. Thomas, N. Dakota.

Sven Larson, Lekåsa, Skaraborgs län, 1815—1856, död 1883. Hustrun Maja Stina Svensdotter, Skaraborgs län, 1820—1856, död 1881. Barnen: Johanna (mrs A. A. Almquist, Cokato, Minn.), Svante (Cannon Falls), Helena, vistelseort okänd, Anders, dito, Johannes, dito.

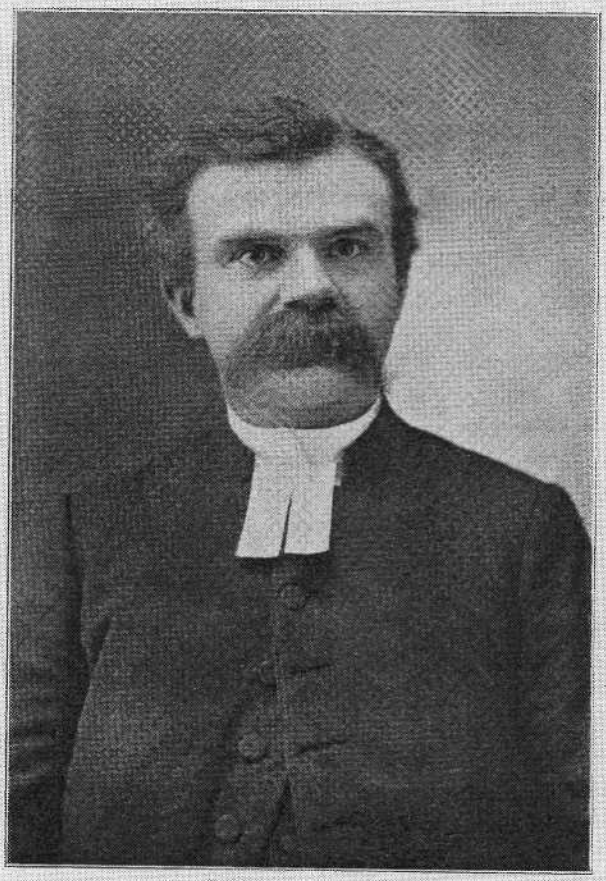

PASTOR S. G. SWENSON

Peter Anderson Hult, Bitterna, Skaraborgs län, 1834—1852. Hustrun Johanna Svensdotter, Bitterna, 1839—1852. Han dog i Red Wood, hon bor i Minneapolis.

Anders Anderson Hult, Bitterna, 1827—1852.

Johannes Anderson Hult, Bitterna, 1824—1853, död 1904. Hust-

run Katrina Svensdotter, Bitterna, 1832—1853. Sonen Anders, född i East Union 1855, är distriktsdomare och bor i Minneapolis. Dottern Klara (mrs Svante W. Larson, Cokato, Minn.).

Änkan Kjerstin Petersdotter (moder till Johannes, Anders och Peter Hult), Bitterna, 1797—, död 1882.

Änkan Kajsa Larsdotter, Bitterna, 1802—1855, sönerna Johannes (Kellgren) och Anders, den senare flyttade till New Sweden 1871.

Johannes Anderson, Ryda, Skaraborgs län, 1829—1855. Hustrun Inga Maja Andersdotter, Skörstad, Skaraborgs län, 1832—1855. Dottern Johanna, sönerna Anders Johan och August. Familjen flyttade härifrån 1868.

Andreas Olofson, Ryda, 1795—1857, död 1866. Hustrun Brita Andersdotter, Ryda, 1796—1857, död 1867.

Johannes Anderson, Lekåsa, Skaraborgs län, 1831—1855. Dottern Christina och sonen Johan Alfrid. Familjen flyttade till Christdala 1882.

Ole Olson, Norge, 1833—, präst bland norskarna. Hustrun Marie Larsdotter, 1839—.

Anders Stomberg, Lekåsa, Skaraborgs län, 1824—1852, död 1900. Hustrun Maja Stina Andersdotter, Lekåsa, 1828—1852. Sonen August, bor i Port Wing, Wis. Dottern Johanna, gift med A. G. Johnson och bor i Moores Prairie sedan 1880.

Änkan Katrina Olofsdotter (A. Stombergs moder), Lekåsa, 1806 —, död 1870.

Olaus Anderson, Algustorp, Elfsborgs län, 1838—1855, död i Sioux Falls, S. Dakota, 1907. Hustrun Johanna Johansdotter, 1843, bor I Sioux Falls.

Johanna Carlsdotter, Naum, Skaraborgs län, 1830—1853, senare gift med Carl Svenson Stam och flyttade "västerut i maj 1865."

Johan B. Kallerström, 1813—1853. Hustrun Johanna Kajsa Henriksdotter, Gällstad, Elfsborgs län, 1819—, flyttade till Minneapolis 1866.

Olof Peterson, Färlöf, Skåne, 1833—. Hustrun Emeli Christina Kallerström, Gällstad, Elfsborgs län, 1841—1853. Flyttat till Minneapolis.

Magnus Peterson, Danmark, 1825—, död 1862. Hustrun Kjerstin Paulsdotter (syster till Ole Paulson), Norge, 1825—1850. Dottern Anna Charlotta och sonen Peter Conrad William. Familjen flyttade till Willmar 1875.

Johannes Gustafson, Hössna, Elfsborgs län, 1823—1854, död 1882. Hustrun Katrina Arvidsdotter, Nyttja, Kronobergs län, 1821—7856, död 1884.

Anders Johan Gustafson, Hössna, 1827—1854, död i Carver. Hustrun Anna Sofia Bonander, 1823—1854, död 1865. Döttrarna Josefina (mrs Palmer i Carver), Fredrika och Emma.

Sven Pehrson, Hössna, 1832—1854. Hustrun Hanna Månsdotter, Hössna, 1836—1854. Sonen Johan Henry. Familjen flyttade till Redwood co. 1877.

Katrina Carlsdotter, Naum, Skaraborgs län, 1827—, Anders Nilsons (Nikolauson) första hustru, död 1864.

Katrina Andersdotter, 1829—1853, gift med Johannes Larson, flyttade till Wadena.

Anders A. Wass, Bitterna, Skaraborgs län, 1824—1856. Hustrun Maja Stina Svensdotter, Bitterna, 1835—1856. Dottern Lotta, sonen August och dottern Hilda. Familjen flyttade till Scandian Grove 1864.

A. F. Högstedt, Stenberga, Jönköpings län, 1826—1852. Hustrun Anna Maria Andersdotter, Stenberga, 1819—1852, sönerna Carl Johan (har sålt sin farm och skall med familj flytta till Minneapolis), Gustaf Alfred, Anders William och dottern Anna Lovisa. Alla flyttade till Minneapolis.

Änkemannen Jonas Johnson, Gammalkil, Östergötland, 1808—1852, död i Carver 1884. Dottern Ulrika, bor i Everett, Wash., sonen Peter August, bor i roten 3.

Carl Alm, död 1858. Hustrun Katrina, död i Cokato 1871.

Johan Adolf Hellstrom, Jönköping, 1820—1848. Hustrun Lisa Johnsdotter, Lekaryd, Jönköpings län, 1826—1848, död 1900.

Johan Johnson, Jönköping, 1834—1854. Hustrun Helena Maria Svensdotter, Angelstad, Kronobergs län, 1842—1856. Bo i Belle Plaine.

Ole Rud, Norge, 1813, drunknade i Minnesota-floden 1863. Hustrun Ragnhild Knudsdotter, Norge, 1817—. Sönerna Ole, Lars, Knut, Nils Engelbrekt, Olaus, alla afflyttade på 1870-talet.

Sven E. Nilson Dahlberg, Jönköping, 1807—1855. Hustrun Maria Christina Jönsdotter, Jönköping, 1810—1855. Flyttade till Meeker co.

Samuel Arvidson, Nyttja, Kronobergs län, 1824—, död 1885.

GRUPP AF EAST UNION FÖRSAMLING.

GRUPP AF EAST UNION FÖRSAMLING

Hustrun Gustafva W. Petersdotter, Linköping, 1839—1853. Bor i Turtle Lake, N. Dakota.

Lars Johanson, Herrljunga, Elfsborgs län, 1839—1856, dog i inbördeskriget. Hustrun Johanna Andersdotter, Algustorp, Elfsborgs län, 1826—1856, död i West Union. Dottern Brita Stina och sönerna Anders Peter och Svante, flyttade till W. Union.

Magnus Johnson, Åsaka, Skaraborgs län, 1829—1858. Hustrun Anna Johansdotter, Lekåsa, 1833—1858.

Anders Johanson, Lekåsa, 1817—1858, död i West Union. Hustrun Johanna Johansdotter, Lekåsa, 1824—1858. Sonen Johannes (West Union), döttrarna Anna Maja (S. Dakota), Inga Stina, Thilda (West Union).

Sven Gustaf Kellberg, Stenberga, Jönköpings län, 1822—1858, död i Carver 1892. Hustrun Maria Petersdotter, 1818—1858, död 1885.

Lars Johanneson Skog, Herrljunga, Skaraborgs län, 1822—1858, död i Carver 1907. Hustrun Maja Bryngelsdotter, Algustorp, Elfsborgs län, 1821—1858, död 1898. Sönerna Anders (bor i Carver), Johannes (Durango, Colo.), Svante, död 1862, dottern Anna Stina, död 1862, sonen August, död 1862.

Änkemannen Johannes Anderson Skog, Skaraborgs län, 1793—1858, dog 1877.

Sven Nilson, Remene, Vestergötland, 1830—, död genom olyckshändelse i en sandgrop 1859. Hustrun Maja Andersdotter, 1821—död. Sonen Johan och dottern Christina, bo i Carver.

Carl Sörenson, Danmark, 1827—, dog i Montana. Hustrun Theresia Gurine, Norge, 1827—. Sonen Ludvig Rosinus och dottern Laura Christina, afflyttade, Carolina M. (mrs A. P. Nord) död 1880.

Nils M. Malmgren, Gumlösa, Skåne, 1829—1853, död 1905.

Änkemannen Måns Månson, Gumlösa, Skåne, död 1866.

Peter Nilson, Remene, Vestergötland, 1828—1852, död 1899. Hustrun Katrina Svensdotter, Herrljunga, Skaraborgs län, 1825—1852, död i januari detta år.

Nils Thompson, Norge, lär bo i staten Washington. Hustrun Maja Andersdotter, Sverige, 1841—, död.

Paul Olson, Norge, 1800—1850, död 1873. Hustrun Anna Nilsdotter, Östmark, Vestergötland, 1797—1850, död 1878. Sonen Johannes, flyttade till Minneapolis 1869. Dottern Anna, gift med pastor J. J. Frodeen, död i Spring Garden, Goodhue co., 1907. So-

nen Ole (pastor Paulson), död i Fargo, N. Dakota, 1907. Hans hustru, Inga Olofsdotter, Norge, 1840—, bor i Fargo.

Björn Aslagson, Norge, 1829—1850, afflyttade 1883. Hustrun Marie Paulsdotter (syster till pastor Frodeens hustru samt Ole och Henry Paulson), Norge, 1836—1850, död 1881. Sonen Henry Rickard, flyttade före 1881.

Henrik Paulson, Norge, 1834—1850, död 1874. Hustrun Johanna Jönsdotter, Skåne, 1834—, död 1874. Sonen John E., afflyttad 1878. Dottern Maria Lovisa, N. Dak.

Lars Erikson, Norge, 1829—. Hustrun Troen Jonsdotter, Skåne, 1833—. Dottern Josefina Amalia, flyttade till Minneapolis 1866.

Lars Widstrom, Örebro län, 1812—1854. Hustrun Mari Andersdotter, Björketorp, Elfsborgs län, 1837—1852, död 1863. Sönerna August, Alfred, Edvard. Familjen flyttade tidigt till Minneapolis.

Sivert Olson, Norge, 1828—. Hustrun Birgiti Troesdotter, Norge, 1831—. Sonen Ole Magnus och dottern Anna Stina, flyttade till Green Lake, 1867.

Arne Erikson, Norge, 1826—1854 (?). Hustrun Mari Thompson, Norge, 1830—, död 1900.

Pehr Pehrson Kleven, Norge, 1828—1853. Hustrun Maja Stina Danielsdotter, Herrljunga, Elfsborgs län, 1838—1855.

Ole Nilson, Norge, 1822—1849. Hustrun Johanna Olsdotter, Norge, 1832—. Flyttade till West Lake 1868.

Andreas Anderson, Algustorp, Elfsborgs län, 1833—1852, död i januari detta år. Hustrus Anna Stina Svensdotter, Herrljunga, Elfsborgs län, 1829—1852, död 1863. Sönerna August och Svante, vistas på västkusten.

Carl Johan Carlson Stenberg, Asby, Linköpings län, 1815—1851, död för egen hand 1878. Hustrun Maja Sofia Andersdotter, Asby, 1818—1851. Sönerna Anders Fredrik, Albert och George Wm., afflyttade, samt döttrarna Gustava Ulrika (död) och Christina Mathilda (död).

Peter Peterson, Herrljunga, Elfsborgs län, 1827—1854. Hustrun Maria Pehrsdotter, Herrljunga, 1828—1854. Dottern Wilhelmina och sonen Vallentin. Familjen flyttade till West Union 1869.

Peter Svenson, Linköping, 1799—1853. Hustrun Katrina Persdotter, Linköping, 1808—1850. Dottern Gustafva Wilhelmina och sonen Johan Gustaf. Barnen afflyttade.

Andreas Bengtson, Herrljunga, Elfsborgs län, 1819—1855, flyttade

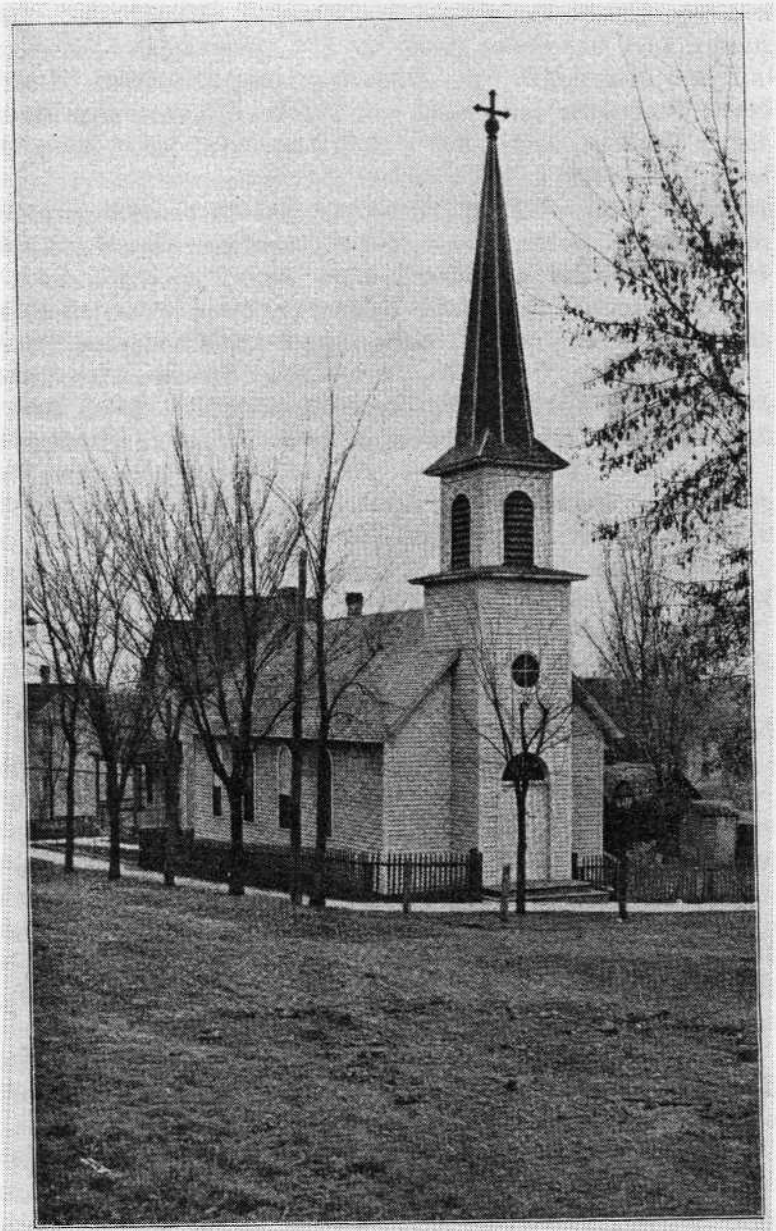

SALEMS-FÖRSAMLINGENS I CARVER KYRKA

SALEMS-FÖRSAMLINGENS I CARVER KYRKA INVÄNDIGT

till Green Lake 1869. Hustrun Johanna Larsdotter (Davidson), Herrljunga, Elfsborgs län, 1811—1855, död 1903. Hennes barn i ett föregående gifte: dottern Christina Danielson (mrs Thompson i Worthington) samt sönerna Anders Peter, Johannes (West Lake) och Lars, död.

Otto Tapper, 1832—. Hustrun Johanna Svensdotter 1827—. Sonen Carl Johan samt döttrarna Anna Greta och Maja Stina. Familjen flyttade till West Union 1868.

Andreas Johanson, Herrljunga, Elfsborgs län, 1820—1858. Hustrun Johanna Johansdotter, Herljunga, 1820—1858. Dottern Anna Stina (mrs Lewis Johnson). . Sönerna Johannes och Anders Peter. Familjen flyttade till West Union 1866, med undantag af mrs Lewis Johnson .

Johannes Bryngelson, Eggvena, Elfsborgs län, 1797—1858. Hustrun Elin Andersdotter, Eggvena, 1795—1858. Flyttade till West Union 1866.

Anders Larson, 1825—1852. Hustrun Maja Stina Efraimsdotter, 1820—1852, död 1899. Sönerna Anders Peter och Carl Johan. Bo i roten nr 5.

Johannes Daniel Skön, 1833—. Hustrun Annika, 1828—. Sonen Carl och dottern Maja Stina. Flyttade till Seattle, Wash., 1902

Jonas Johanson, Eggvena, Elfsborgs län, 1831—1858. Bor i roten 5. Hustrun Christina Johansdotter, Eggvena, 1833—1858, död 1901. Dottern Anna Stina och sonen Anders Peter dogo 1863.

Andreas Larson, Algustorp, 1824—1855, död 1903. Hustrun Maria Johansdotter, Eggvena, 1818—1855, död 1881. Sönerna Anders Peter och August. Flyttade till Redwood co. 1873, men kommo sedan tillbaka.

Johan Johnson, Elfsborgs län, 1842—1853, flyttade till Holmes City 1869.

Änkan Maja Svensdotter, 1812—. Döttrarna Maja Stina, skjuten af indianerna under upproret vid New Ulm 1862, och Johannes, död 1859. Sönerna Anders Peter och Johannes afflyttade.

Lars Anderson, Göteborg, 1808—1853. Hustrun Kajsa Nilsdotter, Göteborg, 1820—1853. Sönerna Carl Fredrik, Johan Wm. Axel Ludvig och döttrarna Augusta Charlotta, Klara Christina. Familjen flyttade till Minneapolis 1872, med undantag af Carl Fredrik, som bott här till 1906, då äfven han flyttade till Minneapolis och dog 1907.

De, som kommo till Amerika 1858, anlände i juli månad och ha således förenat sig med församlingen efter dess organisation, datum angifves icke. De som voro i församlingen 1858 och ännu äro kvar:

Anders G. Gudmundson.
Augusta Charlotta Gudmundson.
Johan Theodor Alexander.
Mrs Svante Lindquist.
C. A. Carlson.
Anders G. Carlson.
Mrs And. Wallace.
Mrs Katrina Holt.
And. A. Holt.
John S. Kellgren
Mrs Stomberg.
Arne Erikson.
Pehr Kleven och hustru.
Magnus Johnson och hustru.
Mrs Louis Johnson.
P. A. Johnson och hustru.
Anders Larson.
A. W. P. Larson.
Mrs Arvidson.
C. J. Larson.
J. A. Hillström.
Jonas Johnson.
A. P. Larson.

Protokollet öfver organisationsmötets förhandlingar har följande lydelse:* "Enligt 10 dagars förut skedd pålysning sammanträdde skandinaviska befolkningen af Union-settlementet, Carver co., Minnesota, i den därstädes varande skandinaviska lutherska kyrkan den 8 juni 1858 för att organisera en skandinavisk ev. luthersk församling. Mötet öppnades med sång, bibelläsning och bön af pastor P. Carlson, som äfven höll ett tal.

Till ordförande valdes pastor P. Carlson och till sekreterare C. A. Hedengran.

På tillfrågan af ordföranden om det var de närvarandes önskan att organisera en skandinavisk ev. luthersk församling, svarades: ja.

* Endast i språkligt hänseende något ändradt.

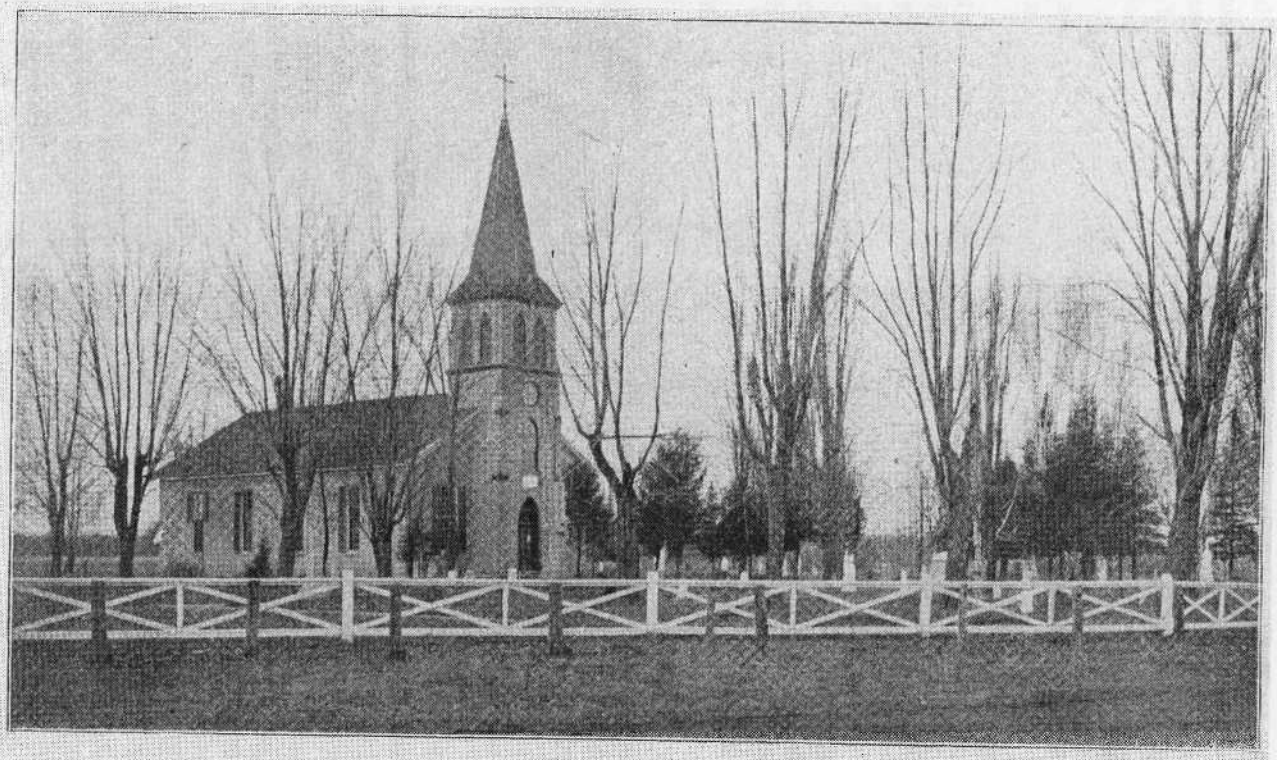

EAST UNIONS KYRKA

EAST UNIONS KYRKA INVÄNDIGT

Beslutades, att hvar och en, som skall vara medlem af denna församling, måste förbinda sig att med uppriktigt hjärta troget vidblifva den tro och bekännelse, hvilken han i sitt fädernesland inför Herrens altare aflagt, och således erkänna, att den heliga skrift såsom Guds ord är den enda tillräckliga och ofelbara regeln för tro och lefverne, samt att Augsburgiska bekännelsen och Luthers lilla katekes utgöra en kort men sann sammanfattning af kristendomens hufvudläror.

Beslutades, att de norska psalmböckerna komma stundom att begagnas vid den allmänna gudstjänsten.

Till diakoner valdes C. A. Hedengran för 3 år, Ole Paulson och Sven Jönsson för 2 år samt Johan A. Hillstrom och A. Stomberg för 1 år.

Till trustier valdes Magnus Peterson, Ole Peterson, Sven Carlson, Ola Nilson, John Skön för detta settlementet för 1 år.

Peter Flodin, Sven Johansson, Nils Lindstrom, Sten Olsson, Halvar Torbjörnson valdes (till trustier) för den västra delen af settlementet för 1 år.

Beslutades, att denna församling kommer att tillhöra Norra Illinois-synoden.

Beslutades, att ingen, vare sig präst eller lekman, som icke är tillförne känd, att han bekänner sig till den rena ev. luth. läran, eller kan framvisa för pastor i församlingen eller diakoner, license eller en rekommendation från någon af vårt lutherska prästerskap, skall hafva rättighet att predika eller förrätta något slags "meeting" här i kyrkan.

Beslutadt, att detta settlements namn förändras från Oscars- till Union-settlementet.

Beslutades, att hvar och en, som tillåter sina hundar ingå i kyrkan under något möte, pliktfälles 25 cents, som tillfaller församlingen.

Ofvanstående protokoll upplästes vid mötets slut, godkändes och underskrefs af ordföranden och sekreteraren.

PETER CARLSON,
C. A. HEDENGRAN.

Ofvanstående protokoll är offentligen i församlingens närvaro den 13 juni 1858 uppläst och godkändt, som af nedanstående namn tillkännagifves.

SVEN MELLGREN,
OLA PETTERSON,
M. PETERSON,
OLE NELSON,
N. M. ALEXANDERSON,
CHARLES I. SÖRENSON."

PRÄSTGÅRDEN I EAST UNION

Pastor Carlson införde i sekreterareboken alla sockenstämmoprotokollen under 1858.

Vid ett andra sammanträde den 18 juni antogs konstitution, nämligen det året förut till församlingarna rekommenderade förslaget till församlingskonstitution.*

Dessutom "beslutades, att pastor Peter Carlson skall betjäna här i denna församling såsom lärare 1 år, räknadt ifrån den 27 maj 1858 till samma dag 1859, och därifrån räknadt 6 månaders uppsägelsetid å båda parterna; men å församlingens sida skola 2 tredjedelar af församlingens röstägare vara eniga därom."

"Såsom lön bestämdes $3.00 om året af hvarje landägare och familjefader, som är medlem af denna församling." Fritt husrum och vedbrand.

Onsdagen den 4 juli 1858 hölls åter stämma, "då skandinaverna för östra delen af Union-settlementet (sammanträdde) för att öfverenskomma om åtskilliga ting."

West Union var nu icke med. De trustier, som den 8 juni valdes för "östra (delen af) settlementet" omvaldes nu för "denna församling", East Union.

Vid detta tillfälle fattades beslut angående församlingsskola. Skolläraren Lars Anderson anställdes att hålla två månaders skola med $8 i månaden och kost såsom lön. Närmare bestämdes, "att skolan skall flyttas åtminstone en gång i veckan eller efter deras (föräldrarnas) egen öfverenskommelse, dels därför, att barnens föräldrar komma att föda skolläraren efter beräkning af barnens antal, och dels därför, att vi intet skolhus ha, utan nödgas vara hvar vi kunna."

Nästa sammanträde hölls den 13 augusti 1858, då beslut fattades om "en nödig iståndsättning af kyrkan före vinterns inbrott" till en beräknad kostnad af $80.00. I förbigående nämnes, att denna summa belöpte sig till $1.25 på hvarje familj, hvaraf man kan sluta, att af de 100 familjer, som enligt pastor P. Carlsons uppgift, utgjorde hela Union-settlementet vid den tiden, tillhörde åtminstone 64 East Union. Ännu en stämma hölls 1858, nämligen den 18 nov. Den vid föregående stämman ombeslutade iståndsättningen af kyrkan

* Till konstitutionen fogades följande: "Tillägg: Kyrkorådet skall noggrant tillse, att församlingens kyrka icke begagnas till ändamål och förrättningar, som strida mot gudstjänstens helgd. Att offentlig gudstjänst skall hållas alla helgdagar, som brukas i Sverige och Norge. Att inga sockenstämmor få hållas af denna församling på söndagen."

1. J. A. Mellgrens boningshus 2. J. A. Mellgrens smedja 3. A. J. Carlsons handelsbutik (boningshuset bortskymdt af "business"-delen) 4. A. P. Mellqvists handelsbutik 5. A. P. Mellqvists boningshus 6. Public School House (semi-graded school) 7. Creamery

EAST UNION CORNERS

blef icke fullbordad den gången i brist på medel. För ändamålet inkom endast $12.85. Man inskränkte sig till en omkostnad af $20.00, förutom att en "stove" insattes i kyrkan.

På årsstämman 1860 beslöts att bygga prästhus påföljande sommar och en kommitté tillsattes att tillsammans med en kommitté från West Union göra förberedelser och framkomma med förslag.

Den 18 maj 1860 ålades församlingens diakoner att hålla söndagsskola. Beslöts äfven att utträda ur Norra Illinois-synoden. Beslutet har följande lydelse: "Som till församlingens kunskap kommit, att svenska ev. lutherska kyrkans äldre präster och ledare (efter öfverläggning) fredligen utträdt ur föreningen med ev. luth. synoden af norra Illinois i kyrkligt hänseende; således beslutadt efter öfverenskommelse, att vi såsom församling följa det gifna exemplet samt sluta oss till den synod, som kommer att bildas på mötet i Clinton, Rock co., Wis., den 5 nästkommande juni, i den förhoppningen, att densamma kommer att grundas på den heliga skrift och i öfverensstämmelse med vår ev. luth. trosbekännelse." Kolportören Ole Paulson valdes till ombud för församlingen vid mötet i Clinton, hvarest Augustana-synoden stiftades.

Vid denna tid organiserades Minnesota-konferensen. Våra pastorer och församlingar tillhörde ännu Norra Illinois-synoden, inom hvilken de utgjorde en konferens, benämnd Mississippi-konferensen. De andra konferenserna inom denna synod voro Chicago-konferensen (norsk) och Rock River-konferensen (tysk-engelsk).

Minnesotas svenskar kände behof af att organisera sig till en egen konferens, och stodo i valet och kvalet, huruvida de borde förena sig med den nya synod, som vid denna tid bildades i Minnesota af tyskar och amerikaner, eller de skulle organisera sig till en egen konferens i förening med Norra Illinois-synoden.

Vid ett möte hållet i Red Wing den 6 juni 1858 af E. Norelius, P. A. Cederstam, P. Beckman, P. Carlson samt 5 ombud från församlingarna, där denna angelägenhet först gemensamt afhandlades, beslöts att nästa sammanträde i ärendet skulle hållas i Union-settlementet, Carver co., Minn."

Detta ombeslutade möte, vid hvilket Minnesota-konferensen sedan stiftades, kom dock icke att hållas i East Union, utan i Chisago Lake East Union var emellertid en af de 13 församlingar, som utgjorde den nybildade Minnesota-konferensen. Den nybildade konferesens nästa möte hölls i East Union den 10—12 febr. 1859. Fyra pastorer

och fem delegater utgjorde detta konferensmötes röstägande medlemmar. Bland besluten förekommer, att P. Carlson skall besöka Götaholm och Camden en gång i månaden samt att Ola Paulson återväljes till konferenskassör.

Om mötet säges, att "gudstjänst hölls i settlementets båda kyrkor alla konferensdagar på f. m. såsom ock påföljande söndag, hvarvid alltid en talrik skara af uppmärksamma åhörare voro församlade."

Den 20—30 juni 1860 höll Minnesota-konferensen åter sitt möte i East Union. Vid detta möte rekommenderades Andrew Jackson till erhållande af kateket-license. Följande frågor diskuterades: 1) Bör man döpa de barn, hvilkas föräldrar ej tillhöra församlingen? 2) Böra sådana föräldrar, som icke vilja uppfostra sina barn i vår evangeliska lära, få kvarstå i våra församlingar? 3) Är det rätt att i offentliga predikningar uppträda emot andra religionsbekännare. Efter behörig diskussion öfver dessa ämnen uttalade konferensen sin mening angående desamma på följande sätt: 1:sta frågan 1) "Dopet är nya födelsens bad och ett lifvets frö, som, nedlagdt i barnens hjärtan, utvecklar sig under en kristlig barnauppfostran. 2) Ser man ett bestämdt hinder i vägen för dess utveckling genom en kristlig barnauppfostran, så bör man där icke meddela dopet; 3) men ett sådant förhållande kan ej gärna uppkomma bland oss. 4) Anser konferensen det ej vara rätt att döpa sådana barn, som äro så gamla, att de kunna förstå och mottaga undervisning om Frälsaren, men ej vilja göra det. 5) Böra föräldrar allvarligen förmanas att uppfostra sina barn i Herrens fruktan; och bör läraren hafva ett vaksamt öga på barnen och beflita sig om att meddela dem kristlig undervisning."

2:dra frågan: "Att, sedan sådana föräldrar och målsmän efter tillräcklig upplysning och varning likväl fortfara att icke vilja uppfostra sina barn uti vår ev. luth. lära, böra de icke vidare få kvarstå såsom medlemmar af våra församlingar."

3:dje frågan: "Vid vissa tillfällen är det icke endast rätt utan nödvändigt att offentligen uppträda emot och vederlägga andra religionsbekännares villfarelser; men man bör akta sig för att indraga onyttiga ord och partistrider uti sina predikningar. Man bör predika Guds ord, lag och evangelium, hvilka uppenbara all lögn och all synd samt föder lif och salighet af sig."

Om mötet säger sekreteraren i protokollet: "Detta konferensmöte var mycket trefligt och uppbyggligt."

På årsstämman 1861 ändrades sättet för medels indrifvande till

ST. ANSGARS HALL RENOVERAD

ST. ANSGARS HALL INVÄNDIGT

pastorslönen. Den hade utgått i bestämda afgifter på de respektiva familjerna. Nu skulle däremot lönen insamlas genom frivillig subskription. Angående sina åsikter i denna fråga skrifver pastor P. Carlson i sin lefnadsteckning (Norelii historia): "I afseende på lön, så var det min åsikt, att allting skulle vara fritt. Jag tog emot hvad jag fick och tackade, men höll ingen räkning. Men oaktadt jag hade icke så små församlingar, så hade vi det fattigt både med mat och kläder. En gång då pastor Hasselquist besökte prästfamiljen och hade gjort sig underrättad om ställningen, sade han: 'Du fostrar dåliga församlingar.' Jag började nog inse det, men hade ej dristighet att säga ifrån, ty jag fruktade, att det skulle skada Guds sak." Den kristliga friheten blef hos de liknöjda en täckmantel för godtycket.

Den 3 april 1861 höll församlingen en orolig stämma. Ett utförligt och välskrifvet referat öfver förhandlingarna är infördt i församlingens protokollsbok. "Innan förhandlingarna öppnades", heter det, "uttalade ordföranden såsom församlingens pastor sina åsikter med afseende på, om han skulle lämna församlingen, och förklarade han därvid, att på hans person vägde det lika mycket antingen han skulle kvarstanna eller icke, men ansåg under närvarande omständigheter, att han icke ville lämna församlingen med mindre han blef lagligen utröstad, ehuru han åtskilliga gånger förut tänkt att göra det, emedan han hade synts sig med sitt vistande härstädes ingenting mer kunna såsom lärare uträtta. Därjämte uttryckte han sin hjärtliga sorg öfver ställningen, att det såg ut nu, som om det skulle sönderrifvas alltsammans."

På pastor Carlsons förfrågan angående orsaken till mötet, svarades efter åtskilligt tankeutbyte fram och tillbaka, att det dsogs i tvifvelsmål huruvida han var "ordentligen kallad" till församlingens lärare. Emellertid hade man på mötet hos Ola Paulson, då Carlson kallades, tillsatt en kommitté, som skulle utfärda den ombeslutade kallelsen, och medlemmarna af denna kommitté upplyste nu om, att en "fullständig kallelse" utfärdades af befolkningen i settlementet. Såsom bevis på en sådan kallalses riktighet uppläste pastor Carlson 20 paragrafen af predikan på 8:de söndagen efter trefaldighet i Luthers kyrkopostilla.

På pastorns förfrågan, om man hade flera orsaker att andraga, svarades, "att det är så mycken strid och oenighet inom församlingen,

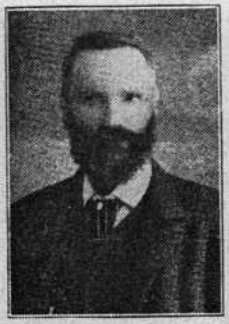

PEHR CARLSON

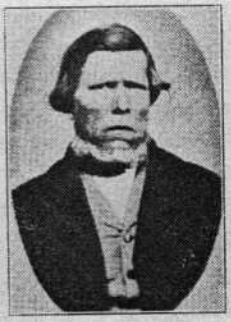

ANDREAS JOHNSON

J. S. HALLIN.

MAGNUS JOHNSON

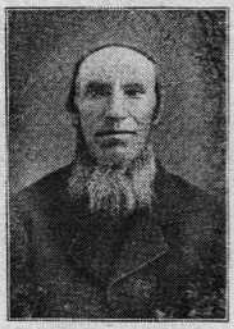

JOHANNES EDBERG.

OLAUS ANDERSON.

DIAKONER UNDER FLYDDA ÅR

och att detta måtte vara 'orsak nog till att företaga ett nytt prästval'."

Ännu en anledning till mötet angafs: "Läraren hade vid hustrus kyrkotagning begagnat uttrycket kvinna i stället för tjänarinna." Pastorn svarade, "att några betänkligheter hade uppstått öfver, att det sistnämnda uttrycket (tjänarinna), som förefinnes i formuläret, möjligen kunde vid begagnandet däraf gifva anledning till säkerhet." Skillnad skulle emellertid ha gjorts så, att somliga benämndes kvinna och andra tjänarinna. Till svar härpå upplystes, att det händt en gång af glömska, och hade pastorn annars redan återgått till ordalydelsen i handboken.

Förslag gjordes slutligen om att hålla nytt prästval, och det togs till omröstning på följande sätt: "Så många som äro för förslaget, att här skall hållas prästval, behagade resa sig." Tjuguen personer röstade för förslaget. När omröstningen togs på motsatta sidan, stodo så många upp, att det ansågs onödigt att räkna dem." Den här omtalade stämman visar å ena sidan, huru svårigheter kunna uppkomma af rätt obetydliga orsaker, och å andra sidan, huru nödvändigt det är att följa antagna författningar.

Vid detta möte beslöts att följande vecka gå till verket med att uppföra den föregående år ombeslutade byggnaden till prästboställe. Det skulle bli ett stockhus, storleken angifves icke.

Den 12 påföljande november sammanträdde församlingen för att granska räkenskaperna rörande prästhusbygget.

Stockarna skänktes af dem som ägde skog. Arbetet utfördes genom frivilliga dagsverken. Äfven West Union var med om bygget. I kontanter hade inkommit $33.55. Utgifterna voro som följer:

För spik	$ 7.90
För 7½ par fönsterramar	4.50
För glas	4.68
För kitt och olja	.58
För lås, gångjärn, klinkor, skrufvar m. m.	2.47
För färje-penningar	.15
700 fot "flooring"	7.70
För 2 stycken dörrar	2.50
För frakt	4.50
För 2 tunnor kalk	1.00
För 1,000 ft. bräder samt frakt	8.70
Summa	$44.68
Således kassabrist	11.13

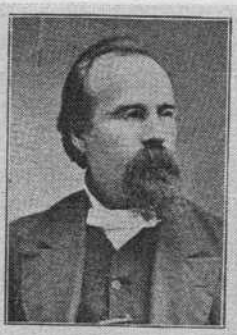

OLA PAULSON.

HENRY PAULSON.

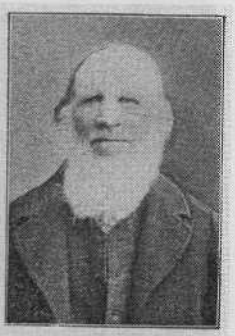

J. A. HILLSTRÖM.

JONAS CARLSON.

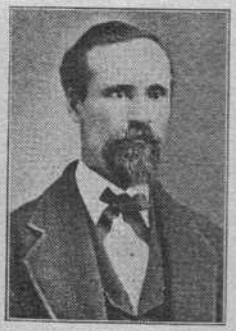

JONAS ANDERSON.

AND. STOMBERG

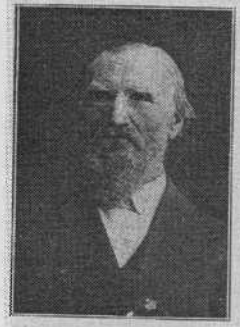

PEHR KLEVEN.

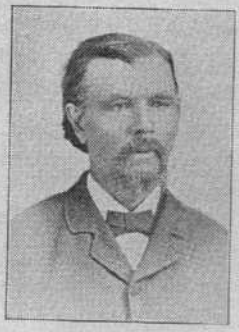

JOHANNES HOLT.

PETER NILSON

DIAKONER UNDER FLYDDA ÅR

J. D. Skön var kassör för bygget. Granskningskommittéen utgjordes af O. Nilson, A. Stomberg och A. J. Carlson. Det dröjde ännu något år innan prästhuset blef alldeles färdigt. På denna stämma fattades beslut om att uppföra en stallbyggnad på prästbostället.

Att börja med gaf man hemmen eller gårdarna namn, såsom bruket var i fäderneslandet. I första kyrkoboken förekommer ofta gårdens namn jämte personens. Sådana gårdsnamn voro exempelvis: Peterstorp, Andestorp och Hultstorp, hvarest Hultbröderna, Peter, Anders och Johannes bodde; Kjällstorp (J. Kjellgrens), Skattåsen, Tranekulla, Bengtsgård (J. Larsons), Glädjen (Magnus och Anders Johnsons), Heden (Lars Skoogs), Bajagård (Peter Nilsons), Wahlberg (Ole Paulsons), Mellangård (Henrik Paulsons), Norregård (Andreas Anderson Stomberg), Stubbarp (Peter Svensons), Tomtagård (Andreas Bengtsons), Töretorp (Andreas Andersons), Rakåsa (Andreas Johnsons), Hokagård (Anders Larsons), Smestorp (J. D. Skövs). Det nya hemmet fick således i flera fall namn efter det gamla hemmet i fäderneslandet. De gamla "settlarna" äro stundom kända under ett öknamn, en sammansättning eller sammandragning af gårdens namn och personens. Det hände äfven att personer fingo ett sådant öknamn efter den sysselsättning de hade. Dessa tillnamn brukades icke såsom skymford, utan i rent praktiskt syfte och efter hemortens sed. Dylika benämningar komma allt mer ur bruk, blott de gamla banbrytarna igenkännas i vissa fall säkrast af binamnet. På tal om seder och bruk från fäderneslandet må här återgifvas några ord af pastor Carlson från den gamla tiden: "Åtskilliga af vårt svenska folk i Union-nybygget voro mycket vana vid och älskare af starka drycker, och af den orsaken hade jag många svårigheter. Några immigranter fraktade med sig från Sverige brännvinsredskap, och snart hade man ett bränneri i skogen, och en hel vinter fördes där på deras vis ett lustigt lif. Vi varnade och förmanade, men det hjälpte icke. Då beslutade vi att bedja, och särskildt Davids ord: "Herre, gör dem oense." Icke långt därefter blefvo ägarna ovänner och slogo sönder redskapen, och det berättades, att då en af dem skulle slå sönder det sista karet, utropade han: "Nu skall jag göra Carlson till viljes."

År 1862 höllos 4 sockenstämmor. Kyrkan reparerades. Beslutet därom har följande lydelse: "1) Att jordvallar uppkastas kring kyrkans väggar; 2) Att plastringen in- och utvändigt skall repareras

ANDREW J. JOHNSON

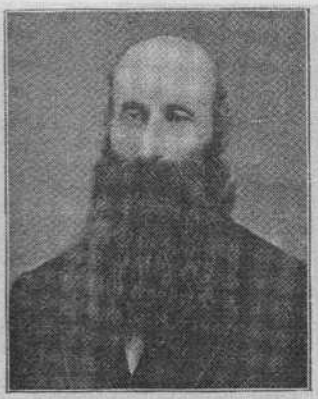

LARS ARNESON

ANDREW PETER MELLQUIST

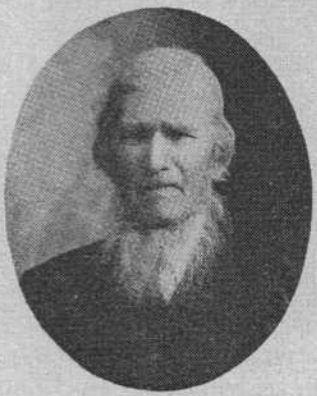

SVEN OMAN.

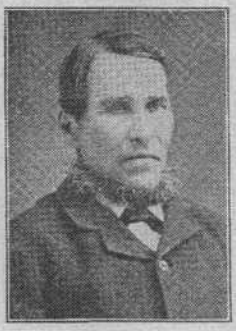

SAM ARVIDSON.

ANDREW WALLACE.

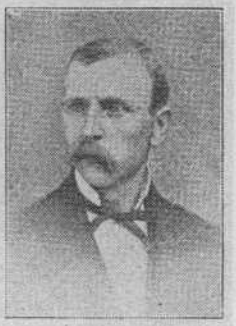

A. G. ANDERSON

DIAKONER UNDER FLYDDA ÅR

samt väggarna invändigt hvitvaskas; 3) Att panelet skall plöjas och göras tätt; 4) Att bänkarna skola omgöras på så sätt, att de stockar, hvarpå bänkraderna ligga, skola borttagas, och vid hvardera väggen slås en list, samt tvenne brädstöttor sättas på midten och en vid ändan på hvarje bänk, som skola hålla bänkarna uppe." Prästhuset fullbordades, och brunn gräfdes; prästgården såväl som kyrkogården inhägnades.

I oktober månad höll Minnesota-konferensen sitt möte i East Union. Ur protokollet för detta möte hämta vi följande angående inbördeskrigets och indianupprorets i Minnesota inflytande på den kyrkliga verksamheten. Af pastorernas berättelser om församlingarnas tillstånd framgick: "1:o) Att det stora inbördeskrig, som nu pågår inom landet, har bortkallat många af våra församlingsmedlemmar, så att våra församlingar däraf blifvit förminskade, och de utgångna hafva därvid äfven kommit i en svår ställning för deras andliga behof. I betydlig grad sakna de tillfälle till nådemedlens bruk. Kriget har hittills haft och kommer säkert äfven härefter att hafva ett skadligt inflytande på kristendomens framgång. Folkets sinne är beständigt uppfylldt med oro och med tankarna på kriget, huru det föres och hvad ända det vill taga."

2:o) Att de vilda indianernas uppror och grymma framfart i denna stat har alldeles förstört br. Jacksons församlingar på västra gränsen. Så många af folket, som icke blefvo vildarnas rof, måste bortflytta. För samma orsak har församlingen i Scandian Grove förlorat sin lärare (pastor Cederstam), hvilken på grund af dessa oroligheter ansåg sig böra flytta till Illinois."

Ett särdeles stort antal unga män och familjefäder utgingo i inbördeskriget från detta samhälle. Här nedan lämnas en af P. A. Johnson uppsatt förteckning på dem som utgingo härifrån.

Civil War Veterans from East Union.

Arne Erikson,
Ola H. Johnson, killed at Fitzhugh Woods.
Andrew Anderson.
Swan Anderson.
Charles F. Anderson.
John Erikson.
Charles E. Flodeen.
John Adamson.
Isaac Johnson.
Thor Olson, killed at Battle of Iuka.

P. A. JOHNSON

ANDREW WALLACE

A. W. P. LARSON

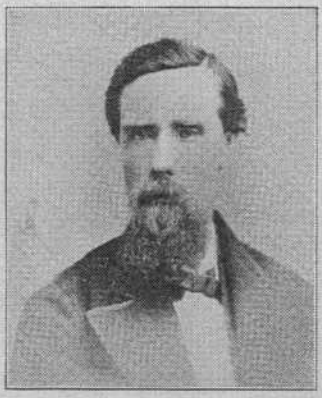

A. J. CARLSON

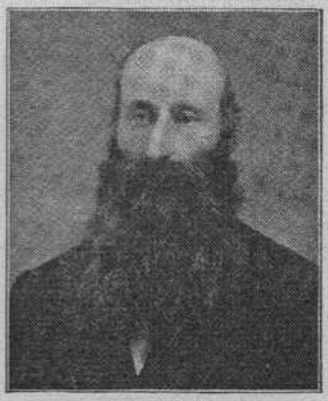

LARS ARNESON.

ANDREW PETER MELLQUIST

CALEB CARLSON.

AUGUST ASPEGREN

NUVARANDE DIAKONER

Ole O. Rud.
Lewis Rud.
George Rud.
John E. Allen.
Lewis Anderson.
A. G. Anderson.
Björn Aslakson.
Lars Bengtson, died at Cain Hill 1865.
Magnus Bengtson, died at Andersonville.
Andrew Braf.
Gustaf Borgeson.
Andrew P. Bryngelson.
Jonas Carlson.
Magnus Johnson.
Henry J. Johnson.
Peter Kleven.
Swen Mellgren.
Siver Olson.
Swante Olson, died at Chatanooga, Tenn.
Charles Lundquist.
Andrew Scone.
Lars Skoog.
Andrew Swenson.
John Chinblom.
Fredrik Stenberg.
Augustus W. Peterson.
John Johnson.
Johannes Larson, died as prisoner at Andersonville 1864.
Johannes Larson, died in Arkansas 1864.
Gustaf Carlson.
Peter Carlson.
A. John Carlson.
John Gunderson.
John Hanson.
Peter Hult.
John L. Johnson, died in a hospital at Pine Bluff 1864.
Jonas Johnson.
Andrew Larson.
Fredrik Lindquist.
Nils Olson Grue.
John Paulson.
Ola Paulson.
John J. Stor.
John Sundin.
Andrew M. Swenson.
Elias Swenson.
Berje Thorstenson.

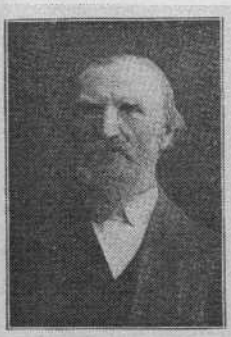

PEHR KLEVEN.

A. P. LARSON

ANDREAS JOHNSON.

CALEB CARLSON.

J. S. HALLIN

J. P. LUND.

JONAS ANDERSON.

A. W. P. LARSON

PETER NILSON

TRUSTEES UNDER FLYDDA ÅR

Andrew Wallace.
Ola Wilson.
Andrew P. Brink.
Adolph Munther.
Nels H. Johnson.
John Benson.
Christian Benson.
Johannes Long, died during service.
Peter Wego.
Charles Johnson.
Adolph Linn.
Johannes Bengtson.
John B. Johnson.
John O. Brunius.
Nils Anderson.
Samuel Arvidson.
Andrew Holt.
Swante Scott.
Andrew Heighstedt.
Peter A. Johnson.
Eric Anderson, died at Chatanooga, Tenn.

Veterans of the Civil War from West Union.

Andrew J. Smedberg.
Andrew Johnson.
John C. Johnson.
Andrew Bengtson.
Andrew S. Erikson, died at Marion, Ala.
Johannes Erikson.
Hans J. Johnson.
John Monson, died at Little Rock, Ark.
Andrew Johnson.
Andrew Johnson.
Charles Johnson.
Solomon Anderson.
Jonas Erikson.
Andrew Fremberg.
Knute Halvorson.
David Johnson.
Johannes Anderson.
Hokan Christenson.
Solomon Nord.
Peter Lundquist.
Lars Johnson, died at Pine Bluff, Ark.
Lars Anderson, died at Little Rock, Ark.
Johannes Olson.

A. P. NORD.

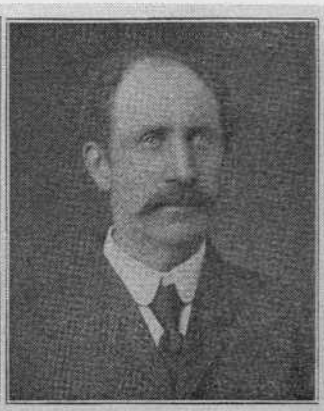

C. W. HILLSTRÖM.

PETER OLANDER.

A. W. SANDELL.

J. TÖRN.

A. P. OMAN.

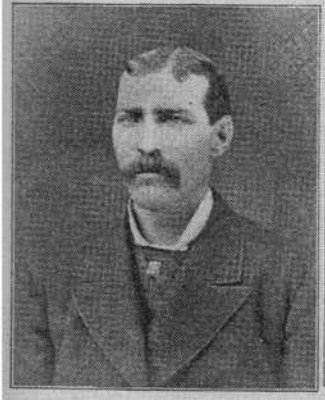

AUG. EDBERG.

A. P. AHLIN

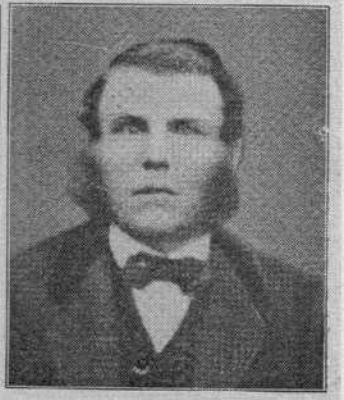

P. RINGBERG

TRUSTEES UNDER FLYDDA AR

De allra flesta soldaterna kommo hem igen, ehuru många med mer eller mindre bruten hälsa. En del ha sedan flyttat härifrån, många äro döda och ligga begrafna i kyrkogården här. Omkring ett dussin af veteranerna äro ännu ibland oss.

Vid detta konferensmöte (E. U. okt. 1862) diskuterades frågan om församlingsskolor, och ledde den till följande resultat:

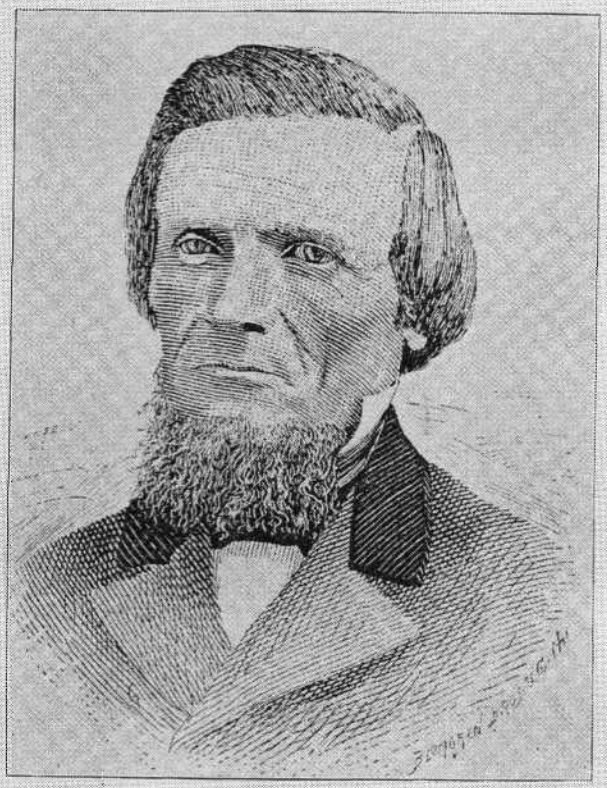

PASTOR C. A. HEDENGRAN

"Då i våra församlingar behofvet af skollärare är så stort, att vi icke längre kunna bära det, så blef beslutadt, att broder Norelius anmodas att åtaga sig undervisa sådana ynglingar, som församlingarna kunna sända till honom, att de genom sådan undervisning måtte varda skickliga att hålla skola på svenska och engelska språken. Broder Norelius åtog sig detta uppdrag."

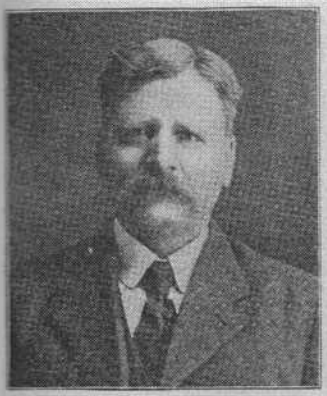

AUGUST BURLING.

JOHN GUSTAFSON

CHARLES ARINE.

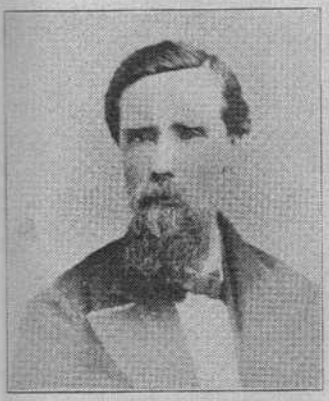

A. J. CARLSON

LOUIS JOHNSON.

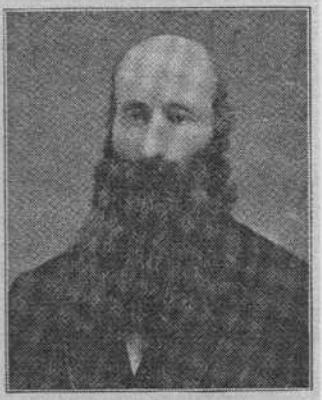

LARS ARNESON

A. P. MELLQUIST

C. V. HOLT

AUG. ASPEGREN.

TRUSTEES UNDER FLYDDA ÅR

Angående detta beslut säger Norelius i en anmärkning till protokollet: "Den skola, som man vid detta möte fattade beslut om, är själfva upphofvet till Gustavus Adolphus College i St Peter. På flera ställen i mina uppgifter har jag förlagt detta beslut till mötet i Marine, hvilket härmed rättas."

Konferensens skola flyttades från Red Wing till East Union på hösten 1863 och hölls i församlingens kyrka. Pastor A. Jackson blef dess föreståndare. Lokalen för skolan bestämdes på så sätt, att konferensen föreslog Vasa, St Paul och Carver. Församlingarna skulle sedan hvar för sig genom omröstning säga, på hvilken af dessa tre platser de ville skolan skulle förläggas. Vid följande konferensmöte räknades rösterna, och befanns Carver ha fått 409 röster, St Paul 278 och Vasa 242.

Nästa konferensmöte hölls i East Union den 2 juni 1864 i sammanhang med skolårets afslutning. I sin rapport till konferensen säger skolans föreståndare pastor Jackson: "För det lekamliga understöd vi åtnjutit hafva vi, näst Gud, i synnerhet att tacka denna församling, som visat mycket intresse för skolans framgång och gjort icke så ringa uppoffringar för dess underhåll och bestånd." Vidare säger han: "De bröståkommor, hvaraf både jag och en del af skolungdomen lidit under denna vår, påminna oss också om nödvändigheten att påskynda uppförandet af ett skolhus, som kan skydda oss för kölden." Med anledning af rapporten beslöt konferensen bland annat: "Att direktionen får i uppdrag att nu genast gå i underhandling med Öst Union församling för att köpa dess kyrka, såvida den vill sälja den för ett någorlunda billigt pris, samt låta flytta den på skollandet och inreda densamma till skohus." Till konferensen rapporterades "att byggnadslott blifvit skänkt till skolan af åtskilliga skandinaviska soldater i Company H., 9th Regiment, Volunteers från Carver Co." Beslutadt, "att konferensen hembär gifvarna af denna lott sin hjärtliga tacksägelse och nederkallar Guds välsignelse öfver dem; samt, att denna resolution sändes af konferenssekreteraren till gifvarna." Under år 1864 uppfördes bostad åt skolans lärare, det närvarande väktarebostället. Samma år sålde församlingen sin kyrka till Minnesota-konferensen för $300, med förbehåll att få begagna den för sina gudstjänster under 2 års tid, d. v. s. till den 1 augusti 1866.

På årsstämman 1865 beslöts att bygga ny kyrka. Till kommitté att inom två veckor framkomma med förslag angående kyrkobygget

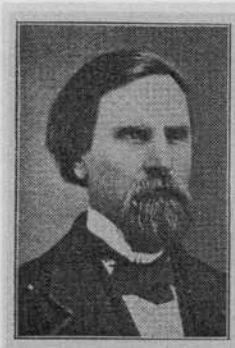

ANDREW HÖGSTEDT

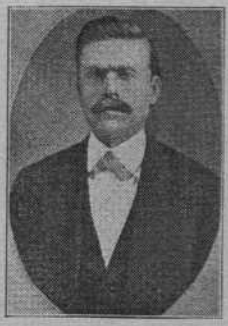

C. J. HÖGSTEDT

ANDREW L. SKOOG.

JONAS JOHNSON

ARNE ERIKSON

ANDREAS LARSON

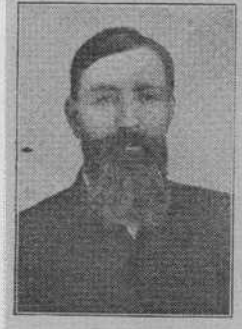

LARS SKOOG

ANDREAS ANDERSON

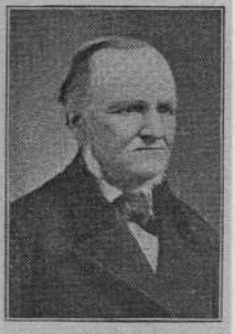

NILS LINDSTROM

TRUSTEES UNDER FLYDDA AR

tillsattes Johannes Hult, Sven Mellgren, Ola Paulson, J. D. Scone, Peter Nelson, A. Högstedt, Jonas Anderson och S. G. Kjellberg. Till stämman den 16 jan. rapporterade denna kommitté och föreslog att kyrkan skulle byggas af tegel, 70 fot lång och 40 fot bred med ett torn hvilande på taket; väggarna 16 fot höga med tre fönster på hvardera sidan. Höjden ändrades sedan till 17 fot och fönstrens antal på sidorna till fyra.

Till byggnadskommitté invaldes Johannes Hult, J. D. Scone och Sven Carlson Mellgren.

Församlingen ämnade själf slå tegel till kyrkan, men på byggnadskommittéens tillrådan ändrades redan fattadt beslut och församlingen köpte tegel. Snickarearbetet utlämnades till A. J. Carlson och Ola Wahlstrom, som skulle ha $2 om dagen i arbetslön.

Vid årsstämman den 2 januari 1868 rapporterade byggnadskommittéen, att kyrkans hela kostnad steg till $5,340.46, däraf var betalt $3,498.46, och återstod att betala $1,842. Utestående fordringar, som dock ansågos till större delen osäkra, belöpte sig till $527.

Vid nyåret 1866 öfvergaf församlingen det frivilliga subskriptionssystemet och bestämde en kommunikantafgift på $1.

År 1868 höll Augustana-synoden sitt årsmöte i East Union. Då invigdes församlingens nya kyrka. Pastor P. Carlson har i församlingens protokoll infört följande korta skildring af mötet under rubrik:

"Kyrkoinvigning.

I denna vår kyrka, som byggdes år 1866, hölls gudstjänst första gången den 1 adventssöndagen samma år, då många hjärtan rördes af det Guds ord, som förkunnades på denna högtidsdag.

Då Augustana-synoden höll sitt möte härstädes den 11—17 juni 1868, invigdes kyrkan på söndagen den 14 juni, och högtidligheten förrättades af pastor Jonas Swensson från Andover, Ill., med text: Ps. 36: 8—10, och ämne: 'Guds vingars skugga i helgedomen'. 1. Huru Guds vingars skugga särskildt uppenbarar sig i helgedomen. 2. Huru människors barn där finna tröst. Därpå följde själfva invigningshögtidligheten. Därpå följde skriftetal af pastor G. Peters, Ps. 65: 1—6, högmässopredikan af pastor A. Andreen samt nattvardsgång.

Eftermiddagen.

Prästvigningstal af prof. T. N. Hasselquist öfver 1 Kor. 4: 1—2. Därefter predikade pastor Erland Carlsson öfver Matt. 9: 37—38.

ALBERT SANNQUIST

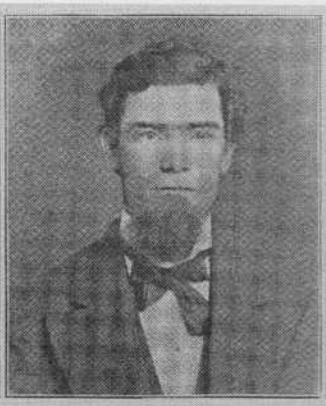

SWANTE SKATT.

PETER KLEVEN

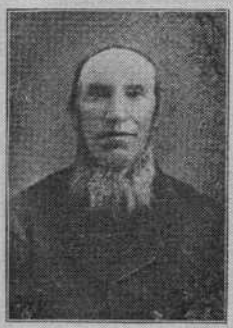

JOHANNES EDBERG.

FREDRIK JOHNSON

MAGNUS JOHNSON

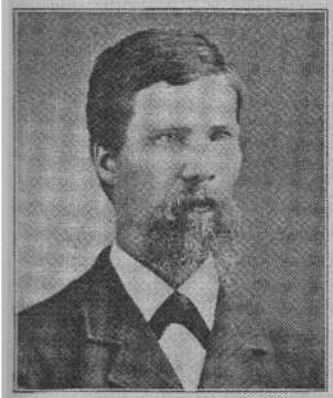

S. W. LARSON

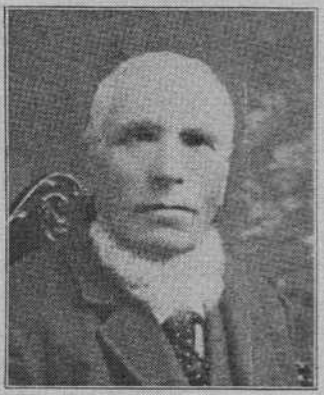

J. P. LUND.

AUGUST SELL.

TRUSTEES UNDER FLYDDA ÅR

Efter högtidlighetens afslutande i kyrkan togs vägen till församlingens begrafningsplats som skulle invigas. Där talade professor Hasselquist öfver Es. 26: 20 samt pastor Jonas Swensson öfver Es. 26: 19. Då solen var nära att bergas, afslutades högtidligheten på grafvarna med bön och sång.

P. CARLSON, pastor."

Synodalmötet skulle börjats en dag tidigare än som skedde. Nästan hela delegationen kom på Omaha-banan, men en dag senare, än som var tillkännagifvet, af hvad anledning är icke kändt. Församlingens skjutsar voro vid stationen på den bestämda tiden, men ingen kom. Nästa dag kommo synodalbesökarna, men då var endast en skjuts dem till mötes, A. P. Larson, då en 19-årig yngling, var vid stationen, som låg ett stycke nedom det nuvarande Merriam Junction. Han hade lumbervagn med 3 säten. Sällskapet bestod af 21 personer, och de lyckades alla finna plats på den enda vagnen. Så gick det bäst det kunde till Carver, där bud gafs efter flera skjutsar.

Till årsstämman 1868 inberättade pastor Carlson, att han tillsammans med Olaus Anderson köpt 40 acres land, och erbjöd han sin del däraf (20 acres) åt församlingen, som också beslutade antaga anbudet och därjämte att köpt 10 acres af Olaus Andersons del, tillsammans 30 acres för $425.

West Union-församlingen bidrog till prästhuset i form af arbete, stockar och penningar till ett värderadt belopp af $132.70, hvilken summa East Union förräntade med 7 procents ränta årligen från den 1 november 1861 till nyåret 1867, då East Union inlöste sin revers. Under samma tid, och väl ännu ett år längre, skulle West Union till East Union betala $15 årligen i hushyra för pastor Carlson, som äfven var West Unions pastor.

På hösten 1868 gick församlingen till verket med att betala sin skuld, som då steg till $2,263. Mellan $200 och $300 gammal subskription fanns att tillgå. Skulden uppdelades så, att 275 kommunikanter skulle betala $7 hvardera, 6 kommunikanter $3.50 hvardera och de öfriga 59 fingo bidraga efter råd och lägenhet. Af dessa siffror synes att församlingen då hade 340 kommunikanter. Man lyckades icke denna gång samla till hela kyrkoskulden. En del vägrade att åtaga sig sin andel, andra ville hjälpa till, men ville icke utfästa sig för någon bestämd summa. Somliga flyttade bort. Under 1870 arbetade man med att indrifva medel till återstoden af skulden. Den

C. V. HOLT

A. P. LARSON

S. P. LUND

A. J. BURLING

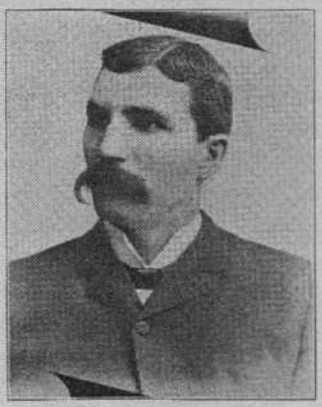

J. E. PETERSON

NUVARANDE TRUSTIER

29 december nämnda år beslutades, att de som uraktlåto att bidra till kyrkoskuldens afbetalande skulle behandlas "enligt konstitutionen", d. v. s. utstrykas ur församlingen. Ny subskription upptogs. Denna gång togos lagliga reverser af gifvarna. A. Hurtig fick detta arbete om hand.

På sensommaren 1869 upplöstes pastoratsförbindelsen med West Union. Pastorns lön från East Union hade varit $350 om året och ökades nu till $550 och vedbrand samt ett offer vid jul. Samtidigt höjdes kommunikantafgiften från $1.25 till $1.50.

Pastor Carlson var en rastlös arbetare, som icke unnade sig någon hvila. Han predikade i "tid och otid", varnade, förmanade, bestraffade och tröstade offentligt och enskildt. Mycken tid användes på missionsresor och andra predikoturer i församlingarna omkring. Fattigdom och umbäranden delade han med nybyggarna, och fick han, som det ser ut af protokollen, mer än sin del. Strider och svårigheter vållade sorg och bekymmer, ständig kamp mot ogudaktighet och otro, partisinne eller likgiltighet. Visserligen icke allt detta blott inom församlingarna. Carlson var den, som icke tänkte på församlingens gränser, när det blef fråga om att kämpa Guds rikes strider. Han var alltid i full rustning hvarhelst han gick och stod.

Verkan af 12 års ansträngande arbete, mödor och försakelser gaf sig tillkänna uti en nedbruten hälsa. Ämbetsbröder rådde honom att taga sig någon tids hvila, och han beslöt göra en resa till Sverige på några månader. Han fick tjänstledighet på ett år, som tillbragtes i fäderneslandet. Detta var 1871. Under tiden fick han uppbära sin fulla lön och själf hålla sig med predikobiträde. Kateket P. J. Eckman, sedermera pastor, betjänade församlingen under pastor Carlsons bortovaro.

Om denna ofrivilliga hvilotid skrifver han själf: "Under detta myckna arbete och många strapatser blef min hälsa ganska nedbruten. Jag medicinerade oupphörligt men utan någon hjälp. År 1871 var jag ur stånd att sköta mitt ämbete längre, och då blef jag tillrådd att resa till fäderneslandet och erhöll för detta ändamål ett års tjänstledighet samt nödiga respenningar. Jag stannade någon tid vid Grännaforsa hälsobrunn i Småland, sedan badade jag på Särö i Halland. Under tiden predikade jag mycket; hade biskop Hultmans i Vexiö tillåtelse att predika i stiftets alla kyrkor och predikade i 30 af dem, reste dessutom mycket mellan Göteborg, Stockholm och Skåne. I maj 1872 kom jag tillbaka till min församling i East

GRUPP AF SALEMS FÖRSAMLING I CARVER

Union med betydligt förbättrad hälsa, som höll stånd i 6 @ 7 års tid."

Några af de "strapatser" Carlson omnämner, hvilka han upplefde medan han bodde i East Union, må här meddelas.

Carlson hade varit här på sitt första besök vid jultiden 1857—58 och for till sin familj i Iowa för att sedan resa till Chicago. Det hade blifvit ett starkt töväder i Minnesota i januari månad det året, snön förvandlades till vatten, så att floder och vattendrag hastigt svällde upp. Resan gick med postskjuts. Vi låta pastor Carlson själf berätta vidare om förloppet: "Jag satt i vagnen och läste Luthers utläggning af Davids 23 psalm och erfor en försmak af det eviga lifvet, men innan jag visste ordet af, lågo vi i vattnet, och det var med stor möda vi kunde komma upp. En af hästarna drunknade. Sedan sattes passagerarna öfver floden (Root River) i en liten båt, hvarpå resan fortsattes med en annan skjuts. Jag var blöt upp till armarna, och från kl. 3 e. m. till nästa morgon måste jag sitta i detta tillstånd."

Pastor Carlson brukade regelbundet besöka Camden. Vid ett tillfälle hade han den oturen att på vägen dit fastna i ett kärr midt i djupa skogen 4 @ 5 mil från närmaste människoboning.

Häst och vagn sjönko allt djupare ned i dyn och Carlson stod själf i gyttjan upp till knäna. Hästen lösgjordes från vagn och sele, så att blott betsel och tömmar voro kvar, men allt förgäfves. "Då", säger han, "knäppte jag mina händer tillsammans med både piskan och tömmar och började tala med Gud, ty först när all annan hjälp tog slut, så kom jag ihåg honom och sade: 'Ja, käre Gud, nu har jag gjort hvad som kan göras, och mänsklig hjälp eller kreatursstyrka finnes icke här; andaktsstund är utlyst och jag är på min tid och ingenting å min sida försummadt. Om jag nu icke kan komma och folket klagar på mig och din ära får lida till följd däraf: det får du taga på din räkning, ty jag tager det icke. Därför, saken är din, om du vill, kan du hjälpa, annars är det som det är. Därför, Herre, uppfyll dina löften! Amen'." Han kom lös med både häst och vagn. Försenad ett par timmar höll han dock den utlysta gudstjänsten och gaf sig icke tid till att så mycket som vrida vattnet ur strumporna, utan predikade sådan han kommit ur träsket, sedan han tvättat händer och ansikte.

"En gång", skrifver han, "har jag försökt, hvad det är att frysa ihjäl, och tror icke, att detta är den allra värsta död. I en sträng Minnesota-köld utan pels och med endast en vanlig öfverrock reste jag

PEHR CARLSON.

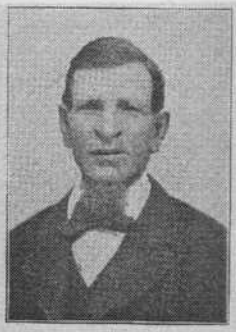

AND. STOMBERG

JOHANNES EDBERG.

AUGUST ASPEGREN.

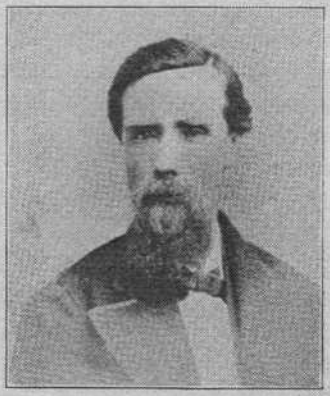

A. J. CARLSON.

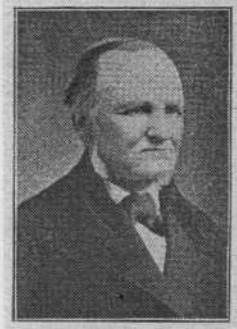

NILS LINDSTROM

A. HULTBERG

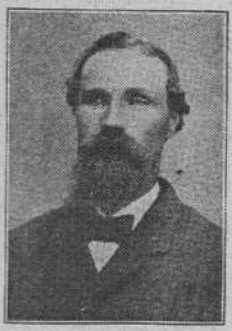

S. A. ALM

12 mil. En stund frös jag förskräckligt; att springa mig varm, därtill hade jag hvarken tid eller krafter. Den ena milen gick efter den andra och jag tänkte: det går snart, och snart kändes ingen köld mer. Men då jag kom fram, var jag så styf, att då jag steg af släden, föll jag hjälplös till marken."

Den så kallade kommunikantkommittéen förskrifver sig från år 1871. Godtycket härskade till en stor del, och många drogo sig undan utgifterna till församlingen. Kommittéen, som bestod af två valda personer från hvarje rote, skulle utröna, om det var ovilja eller oförmåga, som gjorde att så stor brist uppstått i kassan de senare åren, och hade hon myndighet att efterskänka något eller allt där så behöfdes alldeles såsom nu.

Vid denna tid antogs en regel, att lösa personer skulle stå skrifna hos någon familj tillhörande församlingen. Husbonden skulle infördra sådana personers afgift till församlingen och öfverlämna till trustien i den roten. Därest personen i fråga vägrade att betala, skulle husbonden underrätta kyrkorådet, som då hade att "handla efter konstitutionen".

Den 6 dec. 1871, således när pastor Carlson var i Sverige, hölls extra stämma på kallelse af enskilda personer, hvarvid allvarliga mått och steg togos i och för indrifvandet af subskription till kyrkoskulden. De som icke inbetalte före den 28 december eller också gåfvo nya reverser med pålitlig borgen och med 12 procents ränta, skulle lagsökas för fordringens indrifvande. Påföljande årsstämma mildrades beslutet så till vida, att de som icke inlöst sina gamla skuldförbindelser fingo dag till den 1 november, dock med den förståelsen, att reverserna förnyades i öfverensstämmelse med decemberstämmans beslut och daterade från den 28 december. Detta skulle ske före den 15 januari. Efter den dagen skulle de gamla reverserna säljas. Församlingen blef denna gång skuldfri. Brunnen vid prästgården var förfallen. När pastor Carlson kom tillbaka från Sverige, kallade trustierna en stämma, och öfverenskoms att gräfva en ny brunn och tegelsätta den eller tegelsätta den gamla. Arbetet auktionerades samtidigt bort till den minstbjudande, och föll klubban för pastor Carlsons anbud, som var $45. Det närvarande pastorshuset byggdes 1874. Byggnadskommittéen utgjordes af Lars Arneson, Sven Oman, P. A. Johnson, Samuel Peterson, Lars Skog, A. Hurtig och A. J. Carlson. Huset skulle vara färdigt till den 1 sept. Kommittéen fullgjorde sitt uppdrag efter beslut och kunde afgifva

MRS OSCAR SCOTT

MRS REV. J. P. LEAF

MRS EDWINS

ALICE CARLSON

J. A. LAGERSTROM

MRS J. H. PETTERSON

ORGANISTER

redogörelse därför på följande årsstämma. Kostnaden gick till $1,-540.74. Man hade lånat för ändamålet $600.

År 1876 beslöts att indela kyrkogården i lotter, sådan som den nu är, och utfördes en del af arbetet det året och fortsattes sedan följande år.

Samma beslut som fattades 1871 med afseende på dem, som icke ville bidraga till kyrkoskulden, förnyades fem år senare med afseende på sådana som icke ville betala sin årsafgift till församlingen, nämligen att deras namn utan vidare strykes från kyrkoböckerna. Anledningen till beslutet gafs i trustiernas rapport, där det bland annat sades: "Så ha vi funnit, att en allt för stor del af våra kommunikanter betala efter godtycke och fråga alls icke efter sina plikter såsom medlemmar."

Såsom en kontrast till detta beslut anföres följande, antaget samma år eller 1876: "Att bidrag till inre och yttre missionen böra alltid lämnas frivilligt, att bidraga efter förmåga och den kristliga kärlekens drift." Detta beslut härledde sig icke däraf, att församlingen ansåg det likgiltigt huruvida litet eller mycket inkom till missionen, utan önskade man säkert, att så mycket som möjligt skulle inflyta. Snarare ansågs missionsverksamheten i egentlig mening såsom en så helig sak, att de ovilligas bidrag icke voro önskliga för ett sådant ändamål. Om nu Guds rikssak utom församlingen till landsmännens samlande omkring Guds ord, med församlingsorganisation såsom mål, och i hednavärlden, till hedningarnas omvändelse, ansågs heligare och för mer än samma arbete inom församlingen, hvarför skulle man icke då beifra försummelsen i fråga om bidrag till missionen så väl som i fråga om bidrag till församlingens bestånd? Allt är ju dock samma verksamhet, afser samma mål. I det ena fallet gäller det att grundlägga en verksamhet, i det andra att hålla den vid makt. För underlåtenhetssynder så väl som för öfverträdelser, då det gäller den kristliga plikten annars, varnas, förmanas och hotas m. m., men i fråga om bidrag till missionen, skall man få draga sig undan efter behag. Icke för att klandra församlingen, säges detta, ty hon hade sina åsikter i denna fråga gemensamt med samfundet för öfrigt; det är först på senare tiden man börjat fråga sig, om icke det annars lofvärda betraktelsesättet om frivilligheten i detta fall leder till försummelse.

Den del af församlingen, som bodde i Carver, begärde vid nyåret 1876 att få utgöra en rote samt att en diakon och en trustee valdes därifrån. Deras önskan var också att få bygga en kyrka, som de

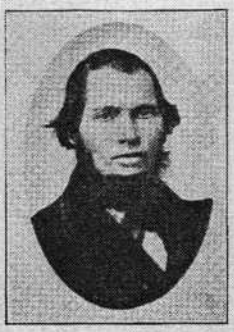

JOHN GUSTAFSON.

ANDREAS ANDERSON

FREDRIK JOHNSON.

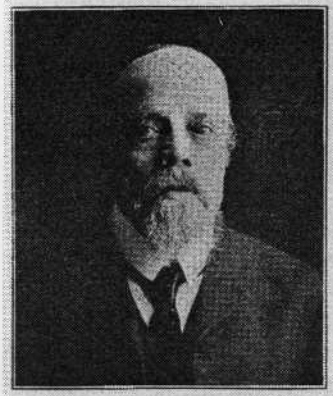

LOUIS JOHNSON.

CHARLES ARINE

DIAKONER UNDER FLYDA ÅR

själfva ville bekosta. Begäran beviljades, och där byggdes en kyrka i Carver det samma året.

Pastor Carlsons hälsa började åter fallera. 1879 begärde han och erhöll 3 månaders tjänstledighet, hvilken tid han ämnade tillbringa i Colorado. Samtidigt kom en kallelse från synodens missionsstyrelse till Carlson att verka på Stilla Hafskusten med Portland, Ore., såsom hufvudstation. Han fick då tjänstledighet på ett år. I febr. 1880 resignerade han från församlingen, och blef resignationen antagen på allmän stämma den 12 mars. Vid omröstningen befunnos 55 röster vara för antagandet och 43 emot.

Församlingen kallade nu prof. O. Olsson från teologiska seminariet i Rock Island till lärare, men fick nekande svar. Den 19 juli hölls åter prästval. Då var pastor Carlson återkommen från västkusten och ledde stämmans förhandlingar. Tre kandidater uppsattes, nämligen Brink, C. B. L. Boman och Peter Carlson. Röstningen skedde med slutna sedlar. Brink fick 4 röster, Boman 36 och Carlson 17. Denna omröstning betraktades blott såsom "informal". Omröstning företogs nu under A. J. Carlsons ordförandeskap och pastor Boman blef vald. Sedan kallades J. Telleen, L. G. Abrahamson samt Boman för andra gången. Alla förgäfves.

Under 22 års tid var Carlson denna församlings pastor. Han fyllde 35 år samma månad han först kom till Oscar-settlementet och nedlade således sin mannakraft i församlingens tjänst.

Att Carlson var en driftig och kraftig arbetare kan man sluta af själfva hans skrifsätt, som är raskt, på sak gående och i ämnet upplysande. Alla kyrkorådsprotokollen skref han själf.

Exempel på marginalanmärkningar i kyrkoboken:

"Uteslutna för de hade mördat hvardera sitt oäkta barn."

"Dog i stilla hopp."

"Död för lutherska kyrkan genom sitt nya dop."

"Drunknade i Minnesota-floden under berusadt tillstånd."

"Utstruken för fritänkeri."

"Blef formligen utstruken ur församlingen den — — — för en kedja af ogudaktigheter samt till sist mördat — — —"

"Mannen till denna änka dog på hafvet under resan till Amerika 1861."

"Blef under arbetet öfverfallen af en sandmassa, som rasade på honom, alltså blef han död under samtal om Guds ord, och hoppas han dog i tron."

ESTHER MELLQUIST

EMMA L. HOLT

ESTHER C. HOLT

C. V. HOLT

ESTHER KJELLGREN

EFFIE LARSON

ESTHER L. HOLT

MEDLEMMAR AF SÅNGKÖREN

"Utgången till norska församlingen utan vidare skäl än för språkets skull."

Utstruken för dryckenskap."

"Blef skjuten af indianerna under upproret vid New Ulm 1862."

"Afled stilla i tron."

"Genom lagen skild från sin hustru."

"Af (för) elakhet utstruken."

"Denna familj har utgått frivilligt, men under min bortovaro fått en vacker attest, ehuru åtminstone hustrun var utsluten från nattvarden enligt kyrkorådets beslut. Utträdandet skedde 1871."

"Dog genom det att han fick låret afsågadt i en skördemaskin."

"Såsom förfallna medlemmar har denna familj, då den blef på allvar tilltalad, begärt att utgå, som skedde den — — —."

"Han har bedrifvit otukt, blef tilltalad; då begärde han att utgå, som skedde o. s. v."

"Af våda drunknad."

"I fyllan skar halsen af sig. Hade en tid varit utesluten från Herrens nattvard."

"På begäran utgått, då han blef tilltalad af kyrkorådet för krögeri."

"Utgått af idel helighet (därför) att offer och subskription till missionen upptages i kyrkan samt, att det predikas, att man skall blifva salig af nåd."

ESTHER JOHNSON

ALICE HEIGHSTEDT

RUTH MELLQUIST

ALICE CARLSON

BERNHARD ARNESON

CARL ARNESON

WM. ABRAHAMSON

MEDLEMMAR AF SÅNGKÖREN

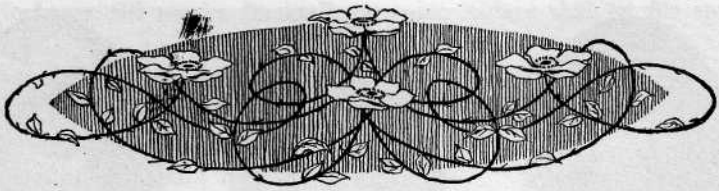

IV.

Pastor N. G. Dahlstedts tjänstetid.

Under vakanstiden, som varade omkring 2 år, anskaffade församlingen en ringklocka för en kostnad af $387 uppsättningen inberäknad. Flera år förut var en subskription igångsatt för en ringklockas insättande; men då den subskriberade summan stannade vid $275, lät man saken den gången förfalla, emedan det ansågs att man behöfde mera penningar för ändamålet.

Pastor N. G. Dahlstedt blef enhälligt vald till pastor den 24 augusti 1881. Han antog kallelsen, men anlände icke förr än efter nyåret 1882. Under 1883 skulle gudstjänst hållas i Carver hvar 6:te söndag och i Jordan en söndags e. m. i månaden.

På årsstämman 1883 fick pastorn församlingens tillåtelse att påbörja ett slags prästskola. Biträdd af pastor Jackson höll pastor Dahlstedt en sådan förberedande skola under en kort tid. Ett par af eleverna inträdde sedan i teologiska seminariet i Rock Island.

På hösten den 8 november höll församlingen extra stämma rörande skolsaken. Då beslöts att hålla "högskola" om vintern och småbarnsskola om sommaren; att en lärare kallas på ett år med $400 i lön jämte bostad och "del i skollandet". Till skolans lärare kallades N. Gibson från Gustaf Adolfs College i St Peter. I och med 1885 upphörde den så kallade högskolan.

I högskolan skulle elever tillhörande East Unions församling betala $1 i månaden såsom skolafgift och elever utom församlingen skulle erlägga $1.50 eller $5 för 4 månader.

OSCAR WALLACE

ALMA ARNESON

J. E. HOLT

MRS S. G. SWENSON
SÅNGKÖRENS LEDARE

EGBERT SWENSON

MR OCH MRS GEO. PETERSON
MEDLEMMAR AF SÅNGKÖREN

WALTER WALLACE

Den 3 maj 1883 beslöts att af St Ansgarii-föreningen köpa det så kallade skollandet d. v. s. St Ansgarii-skolans byggnader med därtill hörande land för $800.

Ansatser gjordes under denna tid att bygga nytt torn på kyrkan och att insätta piporgel, men intetdera blef utfördt. Kommittéen, som skulle ha tornbygget om hand, afrådde från byggandet af nytt

PASTOR N. G. DAHLSTEDT OCH FRU

torn. Man hade icke tänkt sig att det skulle byggas från grunden såsom sedan skedde.

En händelse inträffade, som åstadkom en rubbning i arbetet inom församlingen och som vållade församlingen oberäknelig skada. Under 1884 blef pastor Dahlstedt skild från sitt ämbete — den 26:te april inlämnade han sin resignation. — Förunderligt nog öfverklagade församlingen konferensens beslut och vädjade till synoden till

förmån för Dahlstedt. Pastor Erland Carlsson, som var synodens president, svarade församlingen i en vänlig skrifvelse, daterad den 29 december 1884, att vädjomål måste komma från Dahlstedt själf och det i laga ordning. Församlingen kunde endast petitionera synoden till hans förmån. Församlingen hade dessutom i sin besvärsskrift icke angifvit några skäl för sitt åtgörande. Med detta presidentens svar lät församlingen sig nöja och skred till val af pastor. Prof. C. J. Petri vid Gustaf Adolfs College blef vald, men antog ej kallelsen. Sedan kallades J. Främling och A. J. Enstam med samma resultat.

Den 29 september 1885 kallades pastor C. B. L. Boman, som äfven antog kallelsen och tillträdde församlingen efter nyåret 1886.

En kämpe i Israel hade fallit, församlingens herde hade fångats i djäfvulens garn. Att själafienden skulle begagna sig af tillfället och så mycket som möjligt fördärfva hjorden var att vänta. Hvilken ursäkt hade icke nu världsbarnen för sitt lefverne, huru styrktes de icke i sina skefva meningar om andliga ting och i sin syndasäkerhet. "Gifven icke lastaren rum", säger skriften. Nu hade lastaren fått rum, det är, tillfälle att lasta, håna och trotsa. Pastor Boman var emellertid rätta mannen att taga itu med situationen. Han kämpade väldiga strider emot det uppträdande onda den korta tid han var här. Om dessa ting vilja vi dock icke här tala, utan nöja oss med att återgifva ett och annat i den kyrkliga verksamhetens utveckling, sådant det är framställdt i församlingens häfder.

PEHR CARLSON MÅNS OLSON OLA PAULSON

KLOCKARE UNDER ALLRA FÖRSTA TIDEN

V.

Pastor C. B. L. Bomans tjänstetid.

Församlingen hade åter stått vakant i närmare två år. Under tiden betjänades hon af pastor A. Jackson.

Nu finner man den första kyrkorådsrapporten till församlingens årsstämma.

Till årsstämman 1885 inkom en begäran från Carver-roten att få högmässogudstjänst i Carver hvar sjätte söndag och tvenne aftonsångsgudstjänster i månaden samt att Carver-roten endast bidrager till pastorslönen och således befrias från öfriga utgifter till församlingen; detta i betraktande af att Carver-borna numera hade sin egen kyrka att vidmakthålla. Begäran beviljades först och främst hvad gudstjänsterna angick och med afseende på kommunikantafgiften beslöts, att roten n:r 7 skulle ha en $\frac{1}{3}$ mindre afgift än den öfriga församlingen.

East Union församlingen bör få det erkännandet, att hon alltid varit konservativ i god mening och kyrklig såväl som bekännelsetrogen; hon har alltid varit mån om att följa antagna författningar och har alltid bekämpat synd och otro samt städse vakat öfver församlingens och dess inrättningars helgd. Hur noga församlingen varit och är med afseende på hvad som får eller icke får förekomma i dess kyrka framgår af ett beslut med anledning af att prof. G. Stolpe, som då varit lärare vid vår skola i Rock Island under flera år och organist i vår kyrka i Moline, önskade hålla en konsert i East Unions kyrka.

Beslutadt: 1. Församlingen håller det såsom en regel, att dess kyrka icke bör öppnas för världsliga tillställningar.

2. Icke heller bör den öppnas för sådana tillställningar af religiös natur, hvarvid inträdeskort skola försäljas.

3. I detta enskilda fall vilja vi öppna kyrkan för afhållandet af ofvannämnda konsert med det villkor a) att endast kristliga sånger och musik af andlig art förekomma, b) att vederbörande till ersättning låta sig nöja med hvad ett frivilligt offer kan inbringa.

Pastor Bomans första omsorg om församlingens yttre angelägenheter var att få kyrkan renoverad invändigt. Vid stämman den 28 januari 1886 fick han dock endast tillåtelse att upptaga en frivillig subskription för sådant ändamål. Den 19 mars gafs tillåtelse att renovera kyrkan invändigt, så att taket rundas invid väggarna, fönstren rundas invändigt, ny predikstol sättes vid sidan, altartafla målas och hela kyrkan målas invändigt m. m." Vid påföljande årsskifte hembar församlingen sin "tacksamhet till pastor Boman för hans omsorg och besvär vid kyrkans renovering."

Genom prof. M. Wahlstroms medverkan sattes åter "högskolan" i gång 1887. Församlingen iordningställde lärosalarna (tre till antalet) på egen bekostnad. Detta innebar bland annat att insätta lämpliga skolbänkar. Pastor Boman och A. J. Carlson utgjorde kommitté för bänkars inköpande. I sin årsberättelse 1888 omnämner pastor Boman skolan med dessa ord: "Ehuru högskolan, som är i gång här, är tillkommen genom enskildas bemödanden och sålunda ej direkt är församlingens, tjänar den dock församlingen på ett utmärkt sätt och förtjänar församlingens både tack och uppmuntran" o. s. v. Prof. P. Magnuson var skolans föreståndare och egentlige lärare. Pastor Boman undervisade också vissa timmar i veckan. Prof. M. Wahlstrom gjorde skolan flera besök under terminen och synes skolan ha stått under hans öfverinseende. Den varade 5 månader, från den 8 nov. 1887 till den 8 april 1888, och hade ett 40-tal elever. Flera af våra numera mest framstående farmare voro bland dessa. Skolafgiften var $10 för hela terminen, och prof. Magnuson hade $50 i månaden för sitt arbete. Denna skola kunde ej fortsättas följande år på grund af att ett allt för litet antal elever anmälde sig. Kyrkorådet sade i sin rapport till stämman 1889: "Insåge församlingen hvilken nytta för de unga en sådan skola medför, skulle intresset för den vara större."

Ungdomsmötena förskrifva sig från 1888. En syförening bland de unga kvinnorna bildades äfven det året. Symöten ha dock förekommit allt sedan tidigt i församlingens historia, men hvad som gjorts

visas icke från början. Kvinnorna arbetade emellertid äfven i tidigare dagar, företrädesvis för missionen.

År 1889 utvidgades kyrkogården på södra sidan, där man af Ingemar Hultberg tillbytte sig ett stycke jord mot ett lika stort stycke söder om skolhuset.

Minnesota-konferensen höll sitt möte här den 22—25 maj detta år Den engelska missionen behandlades under flera sessioner och beslutades i ämnet: "Att emedan General Councils missionsföretag på

engelska språket skall stå under den synods öfverinsende, inom hvilkens område den är upprättad, vi genom Augustana-synoden ödmjukligen begära, att General Councils engelska hemmissionskommitté instruerar sina missionärer, hvilka arbeta på vårt område, att då de organisera församlingar, dessas konstitutioner äro i full harmoni med det af vår synod rekommenderade konstitutionsförslaget och att de förena sig med denna konferens och vår synod." Efter dessa grundsatser påbörjades engelsk verksamhet inom konferensen, men

vi lyckades icke genomföra dem. De arbetare som sändes till oss organiserade församlingar ibland oss, bestående till en del af våra egna församlingsmedlemmar, som skulle stödja den nya engelska organisationen. Men de hitsända missionärerna lämnade oss snart och togo sina församlingar med sig, samt bildade egen synod, "The Synod of the Northwest."

Efter konferensmötet flyttade pastor Boman till Moores Prairie. Nu stod församlingen åter vakant i 2 års tid.

Man kallade A. J. Enstam, C. J. Carlson, C. J. Petri och C. B. L. Boman, alla med en lön af $900 såsom den varit de närmast föregående åren, men utan framgång. Lönen nedsattes sedan till $800 och P. A. Bergquist samt E. J. Werner kallades, men med samma resultat. Därpå kallades pastor C. J. Edman, som antog kallelsen och flyttade hit i juni 1891.

Under vakansen besökte pastor Boman församlingen en söndag i månaden; för öfrigt betjänades församlingen af lärare från skolan i St Peter samt pastor P. P. Hedenstrom i West Union.

På våren 1891 organiserades roten n:r 7 till egen församling. Petitionen om tillåtelse att bilda församling uppsattes den 1 januari och inlämnades till årsstämman den 2. Den var undertecknad af A. L. Skoog, A. G. Anderson, S. G. Kjellberg, N. Hammarlund och Charles Arine. Begäran innehöll att ett större antal medlemmar i Carver beslutat att utgå ur East Union församling för att bilda ny församling. Den tillämnade församlingen skulle utgöra pastorat tillsammans med East Union. Man ville bidraga med $250 till pastors lön och begärde då högmässogudstjänst hvar 4:de söndag samt gudstjänst på e. m. eller kvällen hvar annan söndag. Man önskade också få behålla sina graflotter samt rättighet att begrafva sina döda såsom dittills.

Petitionen från Carver behandlades icke på årsstämman, utan uppsköts detta ärende till påföljande tisdag, den 6 januari. Då beslutades 1) Att trustierna bemyndigas utfärda laglig "deed" på kyrkolotten n:r 6, block 19 i Carver till trustierna af den nya organisationen, så snart den blifvit lagligen inkorporerad och inträdt i Minnesotakonferensen af Augustana-synoden.

2) Att gränserna för Carver-församlingen bli desamma som för roten n:r 7, och att efter delningen ingen medlem får flytta från den ena församlingen till den andra; utan att en majoritet af två tredjedelar af båda församligarnas kyrkoråd det bevilja.

3) Att de, som inom roten n:r 7 köpt graflotter på East Unions kyrkogård och äga certifikat på sådant köp, få begagna desamma såsom förut.

Därpå beslutades enhälligt, att Carver-borna fingo bilda egen församling. Så organiserades sv. ev. luth. Salems-församlingen med 169 medlemmar, stora och små. Pastor Boman var ordförande vid de sammanträden, som i ärendet förekommo.

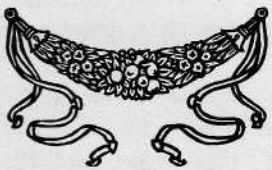

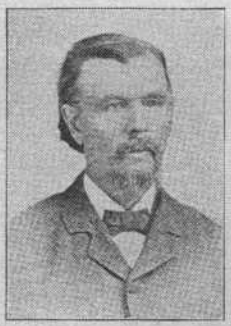

JOHANNES HOLT

A. L. SKOOG

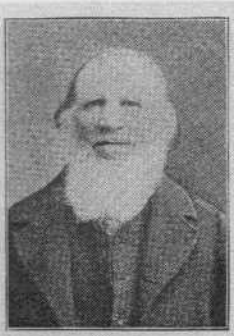

J. A. HILLSTROM

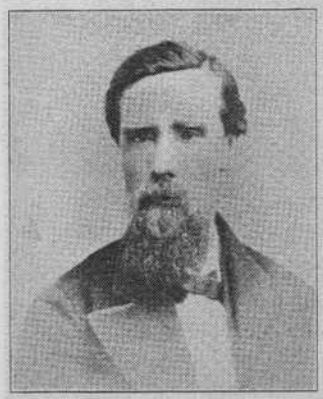

A. J. CARLSON

A. P. MELLQUIST

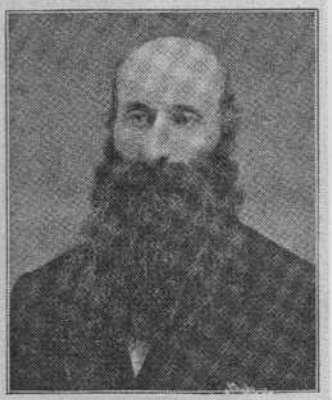

LARS ARNESON

A. J. WICKLUND

AUGUST A. HOLT

FÖRSAMLINGSKASSÖRER

C. V. HOLT

VI.

Pastor C. J. Edmans tjänstetid.

Denna tidsperiod ligger oss så nära, att hvar och en, som varit med, mycket väl har reda på hvad som därunder tilldragit sig. Det är också icke för det närvarande släktet allena vissa data och fakta här nedtecknats, utan äfven och särskildt för tider som komma.

Pastor Edmans ämbetsgärning i East Union kännetecknas af ordning och reda, trohet och flit. Records of Ministerial Acts anskaffades strax vid hans ankomst, och har han fört dem med omsorg. Allt ifrån juni månad 1891 finnes således en fullständig uppgift om barndop, konfirmationer, vigslar, intagning af medlemmar, utflyttningar och begrafningar.

Parken vid St Ansgars Hall anlades 1893. Uppdraget var öfverlämnadt åt pastor Edman och församlingens trustier.

Kyrktornet kom på tal igen 1895, då beslöts att ombygga och försköna detsamma för en kostnad ej öfverstigande $100 (ett hundra). Ingenting blef gjordt det året, och det följande året "bordlades" frågan. Den 24 februari 1897 hölls extra stämma i och för behandlandet af denna sak. En kommitté tillsattes för medels insamlande och ny stämma utsattes till vårfrudagen. Kommittéen utgjordes af en man från hvarje rote tillsammans med trustierna. Till stämman den 25 mars rapporterade kommittéen, att subskriptionen belöpte sig till något öfver $600 (sex hundra). Subskriptionskommittéen fick tornbygget om hand med tillsägelse att icke sätta församlingen i skuld. $200 (tvåhundra) fick tagas ur församlingens kassa, och syföreningen

skänkte $50 (femtio). Hela kostnaden gick till något öfver $1,000 (ett tusen). I kyrkorådets rapport för detta år heter det: "Byggnadskommittéen, som består af 12 personer, har haft mycket besvär med att utföra sitt uppdrag. Men det har dock lyckats bra för kommittéen. Församlingens samtliga medlemmar hafva visat stort in-

PASTOR C. J. EDMAN OCH FRU

tresse för denna förbättring af sin kyrka. Det nya tornet — — — är en prydnad för kyrkan och platsen."

Under 1898 firades 40 års-fest. I den historik, som pastor Edman utarbetade vid detta tillfälle, förekomma vissa statistiska uppgifter, till hvilka vi vilja foga motsvarande uppgifter under de 10 år, som flytt sedan 40 års-festen, för att gifva en föreställning om församlingens statistik i berörda hänseende under hela 50 års-perioden. För

de 40 årens statistik funnos icke fullständiga "records", men genom jämförelse och beräkningar baserade på sådana uppgifter, som voro att tillgå, har Edman gjort upp sina siffror. Ehuru de således icke göra anspråk på att vara exakta, torde de dock icke komma långt ifrån märket. Uppgifterna gå till den 1 april 1908, och gälla dop, konfirmationer, vigslar och begrafningar.

Barndop förrättade af pastorsämbetet inom och utom församlingen under 40 år 1,020, sedan den tiden 129; hela antalet barndop under 50 år blir då 1,149. Konfirmerade under 40 år 926 och under de senaste 10 124, tillsammans 1,040 konfirmerade under 50 år. Vigslar förrättade under 40 år 215 och under 10 års-perioden 43, tillsammans 258 vigslar på 50 år. Begrafningar under 40 år 292 inom församlingen och 80 utom, tillsammans 372 begrafningar under 40 år; antalet begrafningar under de senaste 10 åren 75 inom församlingen och 16 utom. Antalet under 50 år 367 inom församlingen och 96 utom, inalles 463 begrafningar på 50 år.

När pastor Edman 1902 fick kallelse från församlingen i Taylors Falls resignerade han från East Union och flyttade i november månad. Församlingen stod nu åter vakant, men blott ett halft år. Pastor J. A. Frost från Minneapolis förestod församlingen under vakansen, och det kyrkliga arbetet fortgick utan nämnvärdt afbrott.

Pastor G. Rast från Red Wing kallades, men svaret blef nekande. På årsstämman 1903 valdes S. G. Swenson från Lake City till Edmans efterträdare. Han antog kallelsen och hitflyttade med familj i maj månad.

SÖNDAGSSKOLAN I CARVER

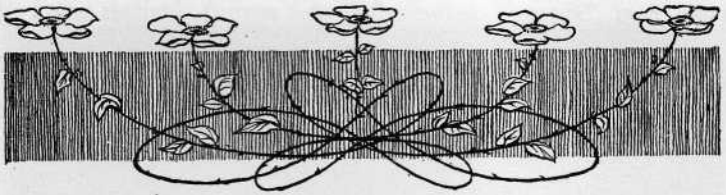

VII.

Pastor S. G. Swensons tjänstetid.

Församlingen har nästan oafbrutet varit sysselsatt med att förbättra eller reparera något på sin egendom. Kyrkan hade förändrats och förskönats invändigt, piporgel blifvit inköpt, rinklocka insatt och nytt torn blifvit byggdt. Näst vände man sin uppmärksamhet på skolbyggnaden, den så kallade St Ansgars Hall. Byggnaden måste undergå åtskilliga reparationer, om den icke snart skulle alldeles förfalla. Fruntimmersföreningen hade fått löfte att göra hvad den ville och kunde för saken. Syföreningen tillsatte en kommitté, som skulle taga saken i öfvervägande. Vid nyåret 1904 lades trustierna till denna kommitté. Arbetet utfördes detta år och var färdigt, så att den renoverade hallen kunde med en högtidlig fest invigas annandag pingst. De tre rummen i första våningen sammanslogos till ett. De två våningarna sammanslogos också till en på så sätt att taket sänktes 4 fot och mellanbotten borttogs. Byggnaden fodrades utvändigt med "siding" och invändigt med plåt. En köksdel tillbyggdes. Reparationen steg till närmare $900 förutom en del fria dagsverken. Ungdomen samlade största delen af dessa penningar, och kunde byggnadskommittéen vid nyåret rapportera, att reparationen var till fullo betalt.

Under 1906 ombyggdes köksdelen vid prästgården för en kostnad af $1,064.75. Häri ingick ny veranda på framsidan. Tillbygget gjordes 16x22 med samma höjd som hufvudbyggnaden. På första våningen kök, badrum, skafferi, källarväg och trappuppgång. På andra

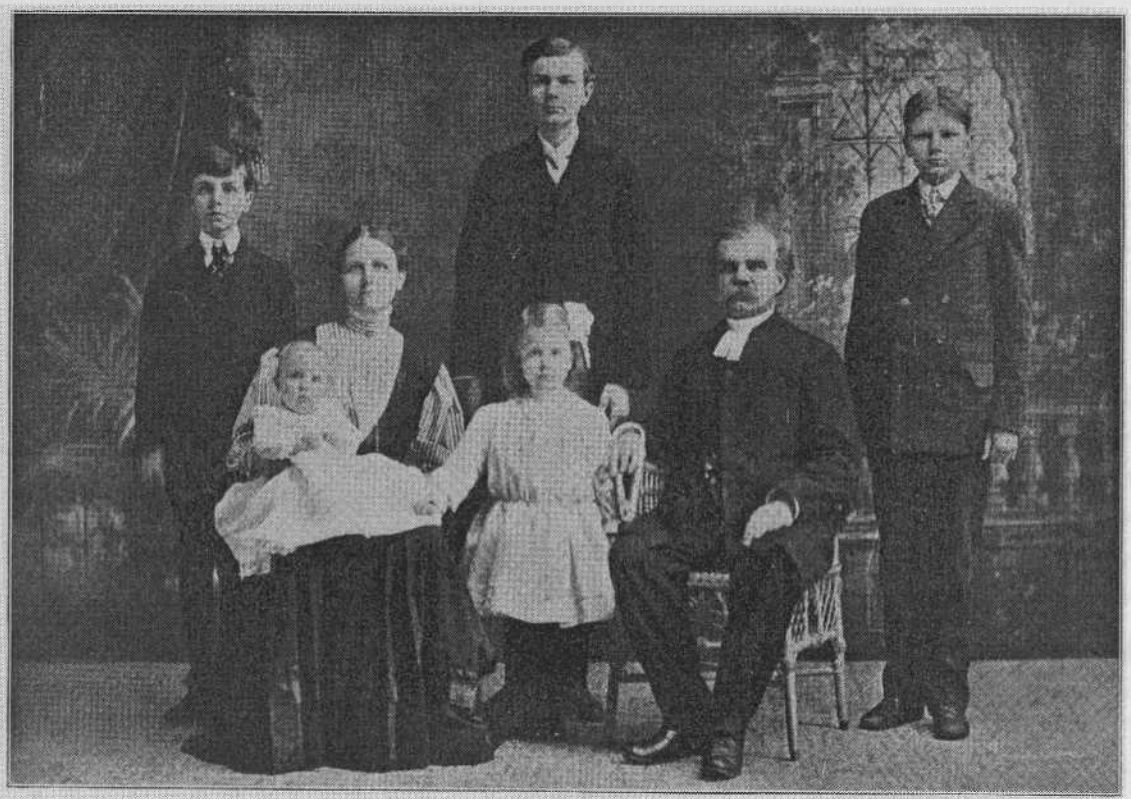

S. G. SWENSON OCH FAMILJ

våningen ett rum af kökets storlek, "tank"-rum och "hall". "Porch" på två sidor af tillbygget samt cistern på 125 tunnor bredvid källaren under huset.

Trenne år förut borrades ny brunn 156 fot djup och uppsattes "windmill". Äfven gräfdes därtill hörande cistern.

Till 50 års-festen nymålas kyrkan in- och utvändigt för en kostnad af $350.

Vid årsskiftet 1904 kom språkfrågan på tal. Man beslöt att 6 (sex) gudstjänster skulle hållas på engelska under året. I kyrkorådsrapporten sades att dessa engelska gudstjänster hade varit lika väl besökta som de öfriga eftermiddagsgudstjänsterna. Beslutet om 6 (sex) engelska gudstjänster förnyades 1905. Följande år borttogos de engelska gudstjänsterna. På enahanda sätt gick det i annexen. Under 2½ års tid predikades där på engelska en gång i månaden, efter den tiden utröstades engelskan.

I söndagsskolan ha vi en klass på engelska, och i senaste konfirmationsklassen läste 4 af barnen katekesen och bibliska historien på engelska, men läste innantill i nya testamentet på svenska språket. Ungdomsmötena hållas på svenska och engelska växelvis. De senaste åren har svesnk skola hållits 2 månader vid kyrkan och 1 månad i roten n:r 3.

Trenne publika skoldistrikt utgöras nästan uteslutande af församlingsmedlemmar. För 3 år tillbaka sammanslogos distrikt 66 och distrikt 21 och är där nu vid East Union Corners en skola med två lärare under 8 månader af året.

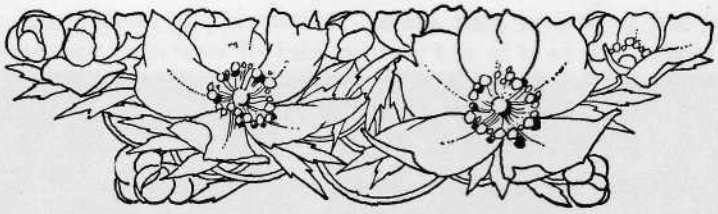

VIII.

Öfverblick.

Sockenstämmobeslut, protokoll, rapporter och relaterade enstaka handlingar och företag äro ett blott utanverk, som ensamt icke återgifver på ett tillfredsställande sätt församlingens historia i sin helhet, i inre och yttre måtto betraktad. Mången tilldragelse af ingripande beskaffenhet, mången enskild handling eller gemensam sträfvan har aldrig blifvit bokförd. Denna omständighet är måhända ingenting att beklaga i och för sig. Det betyder ej så mycket om eftervärlden vet eller icke vet, hvad som i ett visst fall blifvit uträttadt. Men det gör att historien haltar, då man söker dess spår i tillgängliga källor. Det som tid efter annan antecknats i församlingens tideböcker är dock tillräckligt att teckna församlingens bild under gången tid om än i spridda drag. Den skapande fantasien, nyktrad af den historiskt forskande blicken fyller sedan de gifna formerna med sitt eget innehåll.

Ett rikt lif af tankar och känslor, af förhoppningar och missräkningar, önskningar, sträfvanden, strider och segrar, nit för Guds rike eller likgiltighet därför, skiljaktigheter och stridiga intressen, inre frestelser och farhågor, yttre svagheter och pröfningar stå tecknade mellan raderna i protokollens fåordiga och enformiga paragrafer.

Hvarje själ är en värld för sig, i oafbruten verksamhet, med tids- och evighetbetydelse i dess hvarje yttring. Individen är en lem i församlingskroppen. I hvilket innerligt förhållande stå ej kroppen

Confirmation Class
1907
East Union Minn.

och dess lemmar till hvarandra. Huru nära beröres ej hvarje del af hvad som vederfares det hela, och det hela af hvad som händer dess olika delar. Om en lem lider, så lida alla lemmarna med; och om en lem äras, så glädja sig alla lemmarna med. Huru mycken glädje och huru mycken smärta har ej upplefvats under 50 år; glädje öfver ljusets framgång, smärta, när man trott sig se blott nederlag. Hvem kan teckna intryck och impulser i en riktning eller annan föranledda af sådant, som försiggått inom församlingen under denna tid? På ett ställe blott står det *allt* uppskrifvet och varder först då kändt, när vi hvar och en skola göra räkenskap äfven för den del vi tagit i församlingslifvet på jorden; först då varder ock till fullo kändt, hvilka och huru många låtit sig i Guds nåderike här på jorden fostra för härlighetens like i himmelen.

Familjen är ett samhälle i smått. Där afhandlas kyrkliga och sociala frågor, innan de kommo för offentligheten och äfven sedan de offentligt afhandlats och afgjorts. En enda familj med kristligt allvar, samfundskärlek och blick för Guds rike i stort är ett ovärderligt stöd för en församling. Det kristliga hemmet med sitt bönelif, sitt helgade umgänge, sin fasthet i läran och det mogna omdömet är en af gemene man ej alltid uppmärksammad eller förstådd kraft till församlingens inre förkofran och yttre bestånd. Ett sådant hem är en friskt porlande källa till glädje och fromma för en hvar som kommer i beröring därmed. Ett sådant hem sprider en angenäm doft, som fägnar vandraren på hans väg; det sprider ljus och värme i en mörk och kylig värld. Sådana hem ha funnits många i East Union, och de finnas ännu. Gärna skulle vi vilja nämna några, som kommit till vår kännedom från flydda tider och af dem som vi personligen lärt känna, men grannlagenheten förbjuder det. Ett namn har dock så ofta nämnts de år vi varit här, och har det skett på ett sådant sätt, att det icke bör stöta någon, om det offentliggöres. Det hemmet var en gästgifvaregård i biblisk mening. Ingen behöfvande gick förgäfves dit efter råd eller hjälp. Där stod Guds rikes intressen högst. Församlingen och samfundet hade där en trogen bundsförvant. Ett mäktigt stöd var familjen för både pastor och församling. "Ingen", sades det på ett styrelsemöte en gång, "har gjort så mycket för vår församling som den familjen har." Hvilken familj var då detta, som vunnit ett så allmänt erkännande för sin del uti det kyrkliga arbetet? Jo, det var Pehr Carlsons, pastor Peter Carlsons syster och svåger med deras barn.

SÖNDAGSSKOLAN I EAST UNION

UNGDOMSFÖRENINGEN I EAST UNION

I kyrkorådsrapporterna, skrifna af församlingens pastor, skildras församlingens verksamhet från år till år. Där redogöres för de viktigaste tilldragelserna och för arbetet i de olika organisationerna, för ställningen till samfundet, dess yttre och inre mission m. m. Ett stående uttryck i dessa årsberättelser säger, att gudstjänsterna varit väl besökta och att sakramenten brukats med vördnad. En lika ofta förekommande klagan höres med anledning af att några försumma den allmänna gudstjänsten och sällan eller aldrig gå till Herrens nattvard. En pastor nämner vissa rotar vid namn, kännetecknande dem såsom i regeln likgiltiga för församlingen och dess verksamhet. I det hela taget äro rapporterna fulla af hopp och förtröstan och uttala tacksamt medvetandet, att arbetet icke är förgäfves, ity att vi hafva Guds löfte och försäkran, att ordets säd icke utsås förgäfves.

Församlingsskolan har omfattats med varmt intresse från början. Permanent skollärare underhölls tillsammans med grannförsamlingen under en följd af år. Församlingen har i regeln haft från 3 till 6 månaders skola årligen, förlagd på skilda ställen allt efter antalet barn som besökt skolan i de olika delarna af församlingen. En bestämmelse har varit, att därest icke minst 10 barn besökte skolan i en viss rote, så kom den icke till stånd eller måste upphöra. De längsta terminerna ha hållits vid kyrkan. Lars Anderson, skollärare från Sverige, var församlingens förste skollärare, och innehade han sin befattning under många år. Studerande från vårt läroverk i St Peter ha ofta anlitats såsom skollärare. Lika ofta har man gjort bruk af tillgängliga förmågor inom församlingen. Pastor J. J. Frodeen och hans fru ha hållit skola här. Pastor N. Gibson höll den vanliga församlingsskolan somrarna 1884 och 1885 samt den s. k. högskolan från den 24 nov. 1884 till den 2 april 1885. I högskolan användes nästan uteslutande engelska språket. Kursen omfattade Robinson's Arithmetic, Carlton's Geography, Apelton's 4th Reader, English Language Lessons, Patterson's Speller, Quackenbo's Arithmetic och U. S. History, Pennmanship, Music samt Folkskolans läsebok och Tönder Nissens kyrkohistoria.

Namn på skollärare och skollärarinnor upp till dato äro: Lars Anderson, Anna Carlson (mrs J. P. Leaf), Mary Carlson (mrs R. Lagerström), Esther Carlson (mrs J. H. Peterson), Bertha Johnson, Lydia Carlson (mrs F. O. Scott), Alice Johnson (mrs E. A. Lundgren), Alexander Sand, N. Gibson, D. L. Tilderquist, And. A. Stom-

berg, J. N. Almquist. David E. Seashore, Erik A. Dime, Cephas Swenson, Gerda Frodeen, C. J. Silfversten, E. J. Swenson, Alice Carlson, Esther C. Holt, Christine Dahl och Gustaf Egbert Swenson.

I församlingsskolan läses svenska språket och kristendom. Såsom läroböcker ha på senare åren användts: Barnens 1:sta bok af A. Hult, Barnens 2:dra bok af A. O. Bersell, församlingsskolans läsebok af A. O. Bersell, Rättstafningslära, Augustana-synodens katekes och bibliska historia samt nya testamentet.

Resultatet är väl icke hvad man kunde önska, men säkert allt hvad man kan vänta. Efter 50 år talar ungdomen lika god svenska som engelska och talar icke ogärna sina fäders språk. Kristendomsundervisningen kompletteras af söndagsskolan och konfirmationsläsningen.

Söndagsskolan har stått vid sidan af församlingsskolan. Diakonerna fingo tidigt sig ålagdt att hålla söndagsskola. Pehr Carlson var dess förste föreståndare. Efter honom blef A. J. Carlson föreståndare, och skötte han befattningen under 8 @ 10 år. Längst har A. P. Mellquist varit söndagsskolföreståndare. De senare åren har han varit biträdande föreståndare. På ett förtjänstfullt sätt har han skött sin ansvarsfulla befattning i söndagsskolan.

Någon tid hölls söndagsskolor på utkanterna i församlingen samtidigt med skolan i kyrkan. I senare tider har barnens antal icke varit så stort som förr, och har skolan hållits uteslutande i kyrkan, där den förekommer i sammanhang med den allmänna gudstjänsten, nämligen omedelbart efter densamma. Någon bibelklass af äldre personer förekommer icke. När barnen konfirmerats, anses de icke längre höra till söndagsskolan. Från början af april månad till jul fortgår arbetet och afslutas med barnens julfest.

Syföreningen räknar sina anor långt tillbaka i församlingens historia. Mrs Carl Sörenson (död 1873) var syföreningens första föreståndarska. Efter henne blef mrs A. J. Carlson (död 1883) föreståndarska. Under pastor Bomans tid var hans svägerska miss Natalia Rundwall föreståndarska. Äfven andra torde ha innehaft tjänsten. Under pastor Edmans tjänstetid förestod hans fru syföreningen. Sedan har tjänsten innehafts af miss Alice Carlson, mrs S. P. Lund och mrs Lizzi Milberg, som är föreningens nuvarande föreståndarska. Föreningen börjar sitt arbetsår någon gång på vintern och

SYFÖRENINGEN I EAST UNION

afslutar det tacksägelsedagen med syauktion. De insamlade medlen pläga fördelas mellan samfundets mission och församlingen. Största delen går vanligen till missionen. Inkomsterna för året ha på senare tiden belöpt sig till mellan $150 och $175. Mötena hållas hvarannan onsdag på e. m. mellan kl. 2 och 5 hos någon familj. Har ingen inbjudning inkommit, så hålles mötet i St Ansgars Hall. Föreståndarskan med sina 5 medhjälpare ser till, att där är arbete i beredskap åt alla som komma, och får hvar och en välja sig något att göra strax vid ankomsten till mötet. När alla ha anländt sjunges en sång, pastorn läser något Guds ord och beder, därefter åter en sång. Innan man skiljes serveras kaffe med tillbehör. Tre slags dopp är regel, men där blir 4 slag understundom. Den oumbärliga tårtan (cake) saknas aldrig, annars kan småbrödet variera något. I första tiden samlades man till dessa möten på f. m., fick middag på platsen och äfven eftermiddagskaffe. Syföreningen har gjort och gör ett godt arbete till församlingens och samfundets tjänst.

Sångkören med dess arbete bör med några ord omnämnas. Här har alltid varit några goda röster inom East Unions församling. Man har mycket intresserat sig för sång och musik. Församlingssången är särsdeles god. Samma svårigheter förefinnes här som annorstädes i fråga om att kunna sammanhålla en blandad kör. På landsbygden ha vi en olägenhet, som icke städerna besväras af, nämligen de långa distanserna och det fula väglaget vid många tillfällen. Det är icke bara lek att under dylika förhållanden komma till sångöfningarna en eller två gånger i veckan. Ersättning för sin möda finna sångkörens medlemmar uti den njutning det medför att uppöfva sångens gåfva och uti den tillfredsställelse det skänker att kunna sjunga i stämmor och sålunda förhöja högtidligheten vid många tillfälle. Förutom en blandad kör finnes för närvarande också en damkvartett och en manskvartett, allt under mrs S. G. Swensons ledning. Miss Alice Carlson, församlingens organist, ledde sångföreningen förut.

Ungdomsmöten hållas höst, vinter och vår, d. v. s. hela året med undantag af sommarmånaderna. All ungdom väntas deltaga i dessa möten. Pastorn är ordförande. Sekreterare, kassör och vaktmästare väljas för året. Programkommittéen, bestående af fem medlemmar, bereder ett visst antal program, och så väljes ny kommitté. Mötena hållas hvarannan fredagskväll, på svenska och engelska växelvis.

Öfningarna bestå af sång, musik, deklamationer, läsning, debatt m. m. Ett piano insattes i ungdomssalen för flera år sedan. Ungdomen har genom sina fester insamlat betydligt med penningar för olika ändamål inom församlingen. Ungdomens julfest firas mellan jul och nyår. Inkomsten vid dessa fester ha de senare åren tillfallit missionen. I år är miss Alice Carlson sekreterare, Wm. Abrahamson kassör och John S. Mellgren vaktmästare.

Kyrkorådet framför alla öfriga organisationer inom församlingen vore värdt sitt eget kapitel. Men emedan det arbete, som beskrifves i församlingens historik, är till ganska stor del kyrkorådets arbete, så har dess gärning redan blifvit till en del tecknad. Kyrkorådet har hand om hvardagsskolan och missionsmedels insamlande förutom hvad konstitutionen för öfrigt ålägger detsamma, hvaribland kyrkotukten är dess svåraste uppgift.

Pehr Carlson var diakon från nyåret 1859 till sin död 1904 med undantag af ett år under det han var i inbördeskriget. A. J. Carlson har varit diakon allt sedan 1872 med undantag af en termin, och har han tagit en framstående del i kyrkorådets förhandlingar såväl som i det kyrkliga arbetet för öfrigt.

Följande personer ha tjänat såsom diakoner: C. A. Hedengran, Hans Paulson, Ole Paulson, Sven Jönson, J. A. Hillström, Lars Anderson, Hans Olson, Samuel Arvidson, Ola Nilson, S. G. Kjällberg, Anders Stomberg, Pehr Carlson, Johannes Hult, Jonas Carlson, Johannes Hult, Jonas Carlson, Andreas Larson, Olaus Anderson, Johannes Gustafson, Björn Aslakson, Sven Oman, A. J. Carlson, A. Sandquist, H. Jakobson, Peter Nilson, And. Wallace, A. G. Anderson, Johannes Bengtson, Andreas Anderson, Jonas Anderson, Andreas Johnson, Samuel Peterson, A. P. Mellquist, J. S. Hallin, Perh Kleven, Chas Arine, August Aspegren, Johannes Edberg, J. D. Scone, Fredrik Johnson, P. Westerlund, Magnus Johnson, Lewis Johnson, Alf. Wiklund, Lars Arneson, P. A. Johnson, Caleb Carlson, S. P. Lund, A. W. P. Larson.

Trustier under 50 år.

Magnus Peterson, Ola Peterson, Sven Carlson Mellgren, Ola Nilson, J. D. Scone, Sven Gudmundson, A. Högstedt, Joh. Olson, Peter Nelson, Andreas Larson, Jonas Jonson, J. Gustafson, Jonas Anderson, C. J. Stenberg, Peter Johnson, Peter Kleven, jr., Nils Lindström,

SALEM'S KRISTLIGA FRUNTIMMERSFÖRENING I CARVER

Joh. Edberg, S. J. Carlson, Christian Dahlberg, Lars Skog, Lewis Johnson, Anders Nilson, Andreas Johnson, A. Sandquist, A. Hurtig, Sam. Peterson, Gustaf Peterson, Carl Borg, A. Lindquist, Jacob Nilson, Joh. Broling, And. Anderson, Arne Erikson, And. Skog, Svante Larson, Hans Johnson, Svante Scott, Svante Dahl, Chas. Arine, Nils Thomson, A. P. Oman, Magnus Johnson, J. Kjällström, P. Ringberg, Aug. Aspegren, Aug. Johnson, Lars Arneson, Fredrik Johnson, Svante Kjällberg, Aug. Sell, Carl Lundquist, Aug. Edberg, A. P. Ahlin, J. P. Lundgren, A. P. Nord, C. Högstedt, J. Törn, Aug. Englund, S. Hallin, C. W. Hillström, A. W. Sandell, A. P. Mellquist, P. Olander, S. P. Lund, Ed. Peterson, C. V. Holt, And. Olson, Caleb Carlson, S. W. P. Larson, A. Edblom, Aug. Burling, And. O. Skatt, Wm Bengtson, A. P. Larson.

Kyrkovaktare under 50 år.

Pehr Carlson, A. J. Carlson, And. Stomberg, Joh. Edberg, Nils Lindström, Aug. Aspegren, Ingemar A. Hultberg, S. A. Alm, A. P. Scott.

Församlingskassörer under 50 år.

Johannes Holt, A. L. Skog, A. P. Mellquist, Lars Arneson, J. A. Hillström, A. J. Wicklund, Aug. A. Holt, C. V. Holt.

Organister under 50 år.

Pehr Carlson (spelade på psalmodikon), Måns Olson (spelade på ett harmonium, som han bar till kyrkan om söndagarna), O. Paulson (som endast sjöng), J. A. Lagerström, mrs Edwins (pastor Carlsons dotter), mrs J. P. Leaf, Alice Carlson, mrs J. H. Peterson, mrs F. O. Scott, N. Gibson, And. Mellgren (som blott sjöng), Alice Carlson.

Sekreterare under 50 år.

Lars Anderson, J. D. Scone, A. J. Carlson, Christian Dahlin, A. Wallace, P. A. Johnson, A. W. Carlson, Aug. Edberg, A. J. Burling, S. A. Alm, A. A. Holt, Caleb Carlson, A. P. Oman, A. P. Mellquist.

Följande personer ha utgått från East Unions församling såsom:

a) Pastorer: J. S. Ryding, Burtrum, Minn., Gustaf Peterson, Willmar, Minn., dr Alf. Bergin, Lindsborg, Kans., Alexander Sand, St Hilairie, Minn., C. A. Hedengran, Ola Paulson, Nils Olson (de två senare bland norrmännen).

b) Professorer: And. A. Stomberg, Statsuniversitetet, Minneapolis, Minn., Hanna Anderson, Coeur d'Alene, Idaho, Wm Alexander, Morristown, Minn.

c) Lagmän: Domare And. Holt, Minneapolis, Minn., Aug. Holt, North Branch, Minn.

d) Läkare: Oscar Johnson, Sebeka, Minn., Cephas Swenson, St. Hilaire, Minn., Ida Alexander, Minneapolis, Minn.

PROGRAM

FÖR SVENSKA LUTH. EAST UNION-FÖRSAMLINGENS FEMTIÅRS-FEST, DEN 23-24 JUNI 1908.

Tisdagen den 23 Juni

Klockan 10 f. m.

1. ORGELSOLO . . . . . *Miss Alice Carlson*
2. PSALMEN 139: 1—4.
3. BIBELLÄSNING OCH BÖN . . *Dr J. Fremling*
4. VÄLKOMSTHÄLSNING . . *Pastor S. G. Swenson*
5. SÅNG—"Morning Hymn" . . . . WIEGAND
   Damkvartetten.
6. TAL . . . . . *Pastor P. Carlson*
7. SÅNG—Davids Psalm CXXVI . . . WENNERBERG
   Miss Alice Carlson och kören.
8. TAL . . . . . *Pastor C. B. L. Boman*
9. SÅNG—"Hvad är den kraft". . . . . .
   Manskvartetten.
10. TAL . . . . . *Pastor C. J. Edman*
11. KOLLEKT.
12. PSALMEN 56: 4—6.

Gemensam middag i St. Ansgars Hall.

Klockan 3 e. m.

1. PSALMEN 117: 1—4.
2. BIBELLÄSNING OCH BÖN . . *Pastor S. A. Lindholm*
3. SÅNG—Davids Psalm CXLVI . . . WENNERBERG
   Manskvartetten.
4. TAL . . . . . *Domare Andrew Holt*
5. SÅNG—"Festal Song" . . . . . LIEBE
   Damkvartetten.
6. TAL . . . . . *Konsul J. A. Jackson*
7. SÅNG—"Du som fromma hjärtan vårdar" . P. R. MELIN
   Kören.
8. TAL . . . . . *Prof. A. A. Stomberg*
9. PSALMEN 229: 6—8.
10. BÖN OCH VÄLSIGNELSEN.

Midsommardagen

Kl. 10:30 f. m.

HÖGMÄSSOGUDSTJÄNST.

1. PSALMEN 394: 4—5.
2. ALTARTJÄNST . . . . . .
   Liturger: Pastorerna L. P. Bergström och J. V. Söderman.
3. PSALMEN 23: 1—3.
4. SÅNG—"Praise ye the Father" . . . . GOUNOD
   Kören.
5. PREDIKAN . . . . . *Dr J. A. Krantz*
6. SÅNG—Davids Psalm LXXXIV . . . . WENNERBERG
   Pastor S. G. Swenson och kören.
7. KOLLEKT.
8. ALTARTJÄNST.

Gemensam middag.

Klockan 3 e. m.

1. PSALMEN 123: 4—7.
2. BIBELLÄSNING OCH BÖN . . *Pastor J. H. Randahl*
3. SÅNG—"Stor är vår Herre Gud" . . R. LAGERSTROM
   Kören.
4. TAL . . . . . *Dr E. Norelius*
5. SÅNG—"När du mitt hjärta tröstar" . . R. LAGERSTROM
   Damkvartetten.
6. TAL . . . . . *Dr M. Wahlstrom*
7. SÅNG—"Herrens ord går fram i världen".
   Manskvartetten.
8. VÄLSIGNELSEN.

Gemensam "supper".

JUBELKONSERT

Kl. 8 e. m.

1. PIANODUETT . . . . . .

Miss Esther Mellquist och Miss Alice Carlson.

2. BIBELLÄSNING OCH BÖN. . . *Pastor J. E. Hedberg*

3. SÅNG—Davids Psalm c . . . . . WENNERBERG

Kören.

4. VIOLINSOLO . . . . . *Oscar Wallace*

5. SÅNG—"Sovereign Ruler of the Skies" . . . MONTI

Damkvartetten.

6. TAL . . . . . *Dr P. A. Mattson*

7. SÅNG—Gloria . . . . . MOZART

Kören.

8. PIANOSOLO . . . . . *Miss Ella Arneson*

9. SÅNG—"Fröjden eder, I himlar" . . L. E. LINDBERG

Manskvartetten.

10. SÅNG—Davids Psalm CL . . . . . WENNERBERG

Kören.

11. VÄLSIGNELSEN . . . . . *Pastor J. S. Kronberg*

Paul?
Thank you for your
partnership in the gospel
and all things. Swedish!
Pr. David Leekete
+ EULC
6/29/08